

Naročnina listu: ==
 Celo leto . . . K 12.—
 Pol leta . . . " 6.—
 Četrť leta . . . " 3.—
 Mesečno . . . " 1.—
Zunaj Avstrije: ==
 Celo leto . . . K 17.—
Posamezne številke
 :: 10 vinarjev. ::

STRAŽA

Inserati ali oznanila

se računijo po 12 vinarjev
 od 6redne petitvrste: pri
 večkratnih oznanilih velik
 :: popust. ::
 „Straža“ izhaja v pon-
 deljek, sredo in petek
 :: popoldne. ::
 Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravnništvo: Maribor
 Koroška ulica 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
 vsak dan od 11.—12. ure dopold.

Koliko časa še . . . ?

Da pri nas v naši državi, ni vse ravno tako, kot bi moralo biti, to je znano in tudi občinstvo, ki stoji izven naših političnih mej, si je gotovo že napravilo o tem svojo sodbo. Cela vrsta takih dogodkov je na dnevnem redu, ki nam niso koristili pred drugimi državami in le težko si še varujemo svoj politični ugled.

Še ni dolgo, kar smo imeli opraviti z ono grdo izdajsko afero, kateri je dal polkovnik Redl svoj pečat. Ta stvar je sicer sedaj pozabljena, a vojaška in politična škoda, ki nam jo je ta zadeva povzročila, še dolgo ne bo krita.

Sedaj je na dnevnem redu škandal ameriške družbe Canadian Pacific. Drugod so bili bolj previdni in so imeli bolj zanesljive ljudi, pri nas pa je ameriški kapital dobil takoj rodovitna tla.

Zunaj pred svetom velja Ogrsko tako kot Avstrija, tam ne ločijo obeh držav. Zato so padle sence znanih ogrskih umazanosti tudi na našo državo, ki je v tem oziru sicer nedolžna. Je v resnici tudi značilno za naše politične odnose, da se spuščajo ogrski ministri v take zadeve, kot je ravno sedaj pereča o igralnici v Budimpešti. Naravnost neverjetno je za pošteno in moralno misleče ljudi, da si je dal bivši ministrski predsednik Lukacs izplačati skoraj poldrugi milijon kron za svojo stranko; za ta denar je hotel dovoliti neki družbi veliko igralnico v Budapešti, kot je sedaj v Monte Carlo. Lukacs je med tem moral iti, družba ni dobila koncesije, a tudi ne — denarja nazaj.

Če pridenemo še najnovejšo afero v Pragi, potem ni čuda, če si monarhija ni utrdila svojega ugleda na zunaj in je umevno, da se je naš prestige poslabšal. Sicer pa tudi strogo politični dogodki iz zadnjih balkanskih konfliktov, niso bili taki, da bi nas povzdignili v tujih očeh. Zato pa sedaj res čutimo vsi državljani, da so potrebna nova pota v našem političnem in sploh javnem življenju.

Negotovost in nejasnost mora že enkrat izginiti in politična korupcija mora biti strta za vedno. Tako ne gre več naprej, take razmere vplivajo skrajno neugodno na mišljenje in dejanje posameznih ljudstev, ki so bila do sedaj v tem oziru še čista in poštena. Povsod se čuti, da to ni prav, da se moramo teh dejstev sramovati doma in pa zunaj pred drugimi državami. Sicer je res, da tudi drugod ni brez podobnih škandalov, a zato, če jih imajo drugod, ni treba, da bi jih imeli tudi mi. Zato pa je že

nujna potreba, da se politična moralnost nekoliko prečedi in prečisti, kar bo gotovo vplivalo ugodno prav do zadnje ljudske bajte.

V zadnjem času se je parkrat pojavil glas tudi o novih političnih potih, ki jih misli nastopiti naša monarhija na zunaj in s tem nekako popraviti svoje brezpotrebno zadobljene udarce na Balkanu. Prvo se je ta glas pojavil v nekem francoskem listu, sedaj pa čitamo o tem tudi v nekaterih nemških časopisih.

Ta glas pravi, da misli Avstrija urediti svoje razmerje do Rusije na drugi podlagi, kot se je to godilo do sedaj. Obe državi naj bi bili nekaki zavezanci, ki bi tako tvorili zvezo med obema skupinama evropskih velesil. Ta ideja gotovo ni nesimpatična, posebno če pomislimo na dve točki. Prvo se gre tu za ureditev med nami in med Balkanom. Tu pride ruska država prav gotovo v poštev in politična pot na Balkan gre edino skozi Rusijo; o tem ni nobenega dvoma. Druga točka pa je ta-le: Italija že dolgo skuša pridobiti Ruse na svojo stran in si na ta način olajšati svoje stališče na Balkanu. In reči moramo, da Lahi niso slabi politiki, oni vedo, da jim bo prijateljstvo z Rusijo samo koristilo. Zakaj bi tega ne vedeli tudi mi? Na ta način imamo tudi lahko stališče proti Franciji, ki ima kapital in izborni — monarico.

Ako tedaj doma enkrat temeljito preuredimo svoje odnose in poskušamo morča potem preurediti nekoliko svoje razmerje do Rusije v rečenem smislu, bi to res pomenilo nova pota za našo politiko. Toda žalibog se, že oglašajo tudi nemški glasovi proti tej ideji, ne za to, ker bi bilo to morda za nas slabo, ampak za to, ker je Rusija — slovanska država. In tako bomo bržkone ostali na stari poti in si nabirali stare nevspehe: razširjali smrad in prenašali batin.

Zveza južno-štajerskih obrtnih zadrug.

Želja mnogoterih se izpolni. V nedeljo, dne 9. novembra, se vrši ustanovni občni zbor Zveze južnoštajerskih obrtnih zadrug in sicer ob 2. uri pop. v mali dvorani Narodnega doma v Celju.

Dnevni red:

1. Volitev provizoričnega predsednika in zapisnikarja.
2. Poročilo proponentov o predelih in ustanovitvi potrjene zveze.

O omahljivo, za vse sprejemljivo dekliško srce! Nikdar ni mislil Drejče, da se da nedolžnost z objemi in poljubi tako omamiti. Ves potrj je vstal.

„Jaz grem! Z bogom! Srečna bodi!“

Ponudil ji je desnico.

„Ne daš poljuba za slovo?“

Drejče jo je pa pomilovalno pogledal in žalosten odšel.

„Lenčica! Lenčica!“

Misli so se mu mešale in blodile po pusti prihodnosti. Če so ga pozdravljali, jih ni zapazil, in ni se jim odkrival ter odzdravljaj. Šel je mimo cestnega križa, a se ni odkril, ker ga ni videl v svoji zmedenosti.

Matej ga je čakal vrhu ceste.

„Zelo si žalosten, Drejče! E, poto'azi se, saj se vrneš in jo dobiš!“

„Nikdar je ne dobim!“

Nekako čudno trdo je govoril in težko je šel glas iz grla.

Šla sta v Matejevo sobo.

Ves pobit in žalosten se je zgrudil Drejče na stol.

„Kaj je, Drejče, povej mi!“

In on mu je povedal vse, kar je govoril in kar je mislil.

Tudi Mateju je bilo hudo zaradi njega in ni ga vedel takoj potolažiti.

Drejče je naslonil glavo na mizo, prevrgel jo parkrat iz ene roke na drugo in vselej globoko vzdihnil.

Matej ga je prijel za ramo.

„Drejče!“

On je vstal.

„Da, da, prijatelj Matej! Za tebe, za tvojo Franco hočem žrtvovati svoje življenje! Za tvoje otroke bom delal!“

In nerazdružljiva ljubezen ju je združila v ob-

3. Poročilo o doslej pristoplih članicah k zvezi in odobritev legitimaciji zveznih delegatov (§ 8, odst. 2, zveznih pravil.)

4. Poročilo o od c. kr. namestnije z odlokom od dne 16. avgusta 1913 odobrenih zveznih pravilih in sklepanje o morebitni premembi istih.

5. Konstituiranje zveze in volitev zvezinega odbora za dobo treh let (devet udov in štiri namestniki).

6. Sklepanje o pokritju stroškov, proračuna za leto 1914, ter visočini letnih doneskov od v zvezo včlanjenih zadrug.

7. Sklepanje o raznih, naše obrtne razmere se tikajočih vprašanj.

8. Slučajnosti.

Po zborovanju se bo sestavil odbor in sklepal o vseh podrobnih delih zveze.

Naše prireditve.

Zibika.

V nedeljo, dne 26. oktobra, nam je po večernicah naše izobraževalno društvo priredilo sijajno Ciril-Metodovo in Konstantinovo slavnost. Stara šola je bila natlačena polna, mnogo ljudi je moralo zunaj poslušati.

Predsednik društva, Fr. Smole, pozdravi zborovalce in da besedo slavnostnemu govorniku, župniku gospodu Gomilšek u, ki nam v navdušenih besedah razloži pomen dvojnega jubileja. Cerkev je od nekaj skrbela za izobrazbo narodov in se še trudi posebno dandanes. Ona res razširja luč znanja in omike, ker so udarjeni s slepoto, ker jim ne ugaja izobrazba, ki človeka ohrani zvestega Bogu in cerkvi. Govornik je pojasnil, kako potrebna je izobrazba možem in ženam, mladeničem in dekletom in vne-mal vse navzoče, naj si jo dobivajo iz knjig in časnikov pri izobraževalnem društvu.

Domači mladenič v lepih besedah razloži, da se bodo v kratkem združili zibiški mladeniči v Mladeniško zvezo. Nato smo poslušali poročilo o delovanju društva v šestem društvenem letu in se je izvolil novi odbor za društvo in Dekliško zvezo.

Mladenka Mar. Drogenik od Sv. Petra je ves zbor svarila pred tremi sovražniki, ki so: slabo berilo, pijančevanje in slaba družba.

Župnik Gomilšek je še pojasnil namen in pomen Slovenske Straže ter se je ob tej priliki izvolil poseben odbor izmed mož in mladeničev, pa tudi iz deklet, ki bo udnino pobiral za moško in žensko po-

jemu. Dolgo sta se tisto noč pogovarjala, a niti z eno besedo se nista spomnila Lenčice, ker je tako želel Drejče. A dasi je ni nikdar imenoval z besedo, je vendar vsaki trenutek pomislil nanjo, ki se je mor-da ravno takrat norčevala iz njega pred Ivanom in mu pravila, kako sta se poslovila, samo, da jo je ta Ivan v zahvalo poljubil.

Pet let sta bila z Matejem v Ameriki, a potem sta se pa vrnila.

Matej je prevzel domače posestvo, katero mu je prisodila sodnija, ker je prišla mačeha pod kura-telo in so oče in njeni otroci pomrli.

Srečno živita s Franco na lepi planinici, ve-selo se razlega smeh nedolžnih otrok, ko se igrajo s „stricem“ Drejčetom.

Drejče je prišel skupno z Matejem iz Amerike in prevzel za obdelavo posestvo, ki ga je Matej pri-ženil.

Od Lenčice in Ivana je malo čul, pa saj tudi ni hotel. Izvedel je le to, da nista srečna v zakonu, in da gre posestvo navzdol. — — —

Za smeh.

V p a s t i.

Župan: Sramota! Kako ste mogli tako daleč pasti. Največji šnopsar ste v celi fari. Kdaj ste pa začeli šnops piti?

Kmet šnopsar: Takrat, gospod župan, ko ste mi ga vi plačali, da sem pri volitvi z vami — gla-soval.

N e p r i j e t n o.

— Ali se spominjate svoje sošolke Milke?

— Gotovo da; to je bila najneumnejša, kar jih je bilo v šoli. Kaj je vendar sedaj?

— Moja žena!

PODLISTEK.

Rejenec Drejče.

F. H. S.

(Konec.)

Skočila je v vežo in tudi Drejče je hitro stopil vanjo.

Ljubeznjivo ji je stisnil roko in ji pogledal v oči.

O, oči!

Tako nedolžne nekdanj, zdaj tako prešerne, — nekdanj tako svete, zdaj polne naslad.

Toliko da se ni obrnil in odšel. A sram ga je bilo in zato je vstopil.

„O, Drejče, še vedno si krasen! Še ooli si krasen, kot si bil! Tvoje oči, tvoji lasje! Krasen si fant, res!“

Zasmejala se je in zvonko je odmeval njen ta smeh po sobi.

„Si sama doma, Lenčica?“

„Sama! O, danes si lahko tu! Mama ni, šla je v Celje!“

In zopet se mu je nasmejala.

A Drejče je postal resen. Drugače si je pred-stavljaj svidenje z njo, mislil je, da je ostala, kakor-šno jo je bil pustil, veroval je v njo — a kako se je varal!

„Jaz pojdem v Ameriko in sedaj sem se prišel posloviti.“

„V Ameriko? V rudnike? Ali se ne bojiš vož-nje? Če utoneš?“

„Nikdo ne bo žaloval po meni“, je žalostno vz-dihnil Drejče in pogledal Lenčico.

„Škoda bi bilo za-te, Drejče, če bi utonil, ko si zal fant, da bi tvoje telo objemali mrzli valovi in ne kdo drugi!“

družnico Slovenske Straže pri Sv. Petru na Medvedovem selu, tako da se v dveh podružnicah združita obe župniji pri delu za Slovensko Stražo.

Veliko veselje nam je povzročil mešani zbor od Sv. Petra na Medvedovem selu, ki nam je zapel res mnogo lepih pesmic ter nam izredno povzdignil našo slavnost, katero smo združili ob enem z občinim zborom društva. Slavnost je zaključil domači župnik J. Krajnc z iskreno zahvalo vsem, ki so pripomogli k nje krasnemu izidu ter izrekel željo, naj obrodi bogatih sadov.

Politični pregled.

Državni zbor.

Dunaj, 28. oktobra.

Položaj v državni zbornici se je poslabšal, ker so Rusini poostri svojo obstrukcionistično taktiko. Zunanji povod k temu jim je dal nemški Nationalverband, ki ni hotel pripustiti, da bi bil izvoljen kak Rusin za generalnega govornika k zakonski predlogi o davku na peneča vina. Nadalje je rusinski klub gališkega deželnega zbora pozval državnozbornski rusinski klub, da naj preide k hrupni obstrukciji. Končno ne smemo pozabiti, da se bliža h koncu razprava o davku na luksuz in na vrsto bi naj prišla razprava o davku na žganje in razprava o nakazilih. Rusini pa nočejo na noben način, da bi dobil gališki deželni zbor vsled nakazil nove milijone in bi se potem branil uvesti za Rusine ugodno novo volilno reformo v Galiciji. Danes so pravili Rusini v kuloarjih vsakemu, kdor jih je hotel poslušati, da so že prinesli na Dunaj razna godala, ki so jih imeli v gališkem deželnem zboru v rabi in katerih se bodo zdaj tudi v državni zbornici začeli posluževati. Z dolgimi dejanskimi popravki so izpolnili Rusini skoro celo današnjo sejo, vsled česar se je glasovanje o zakonski predlogi o davku na peneča vina moralo odložiti na jutrišnjo sejo.

Danes, dne 28. t. m., se je konstituiral pododsek Hrvaško-slovenskega kluba, ki se ima intenzivno pečati z narodno-političnimi zadevami na Slovenskem in staviti klubu konkretne predloge. Načelnikom pododseka se je izvolil poslanec dr. Verstovšek, ki bo stopil v stik z vsemi narodnimi organizacijami v svrhu natančne in zanesljive informacije.

Bolezen finančnega ministra.

Iz Merana poročajo: Zdravje finančnega ministra Zaleskega se obrača na bolje.

Češko.

Že par dni razburja češko javnost velika korupcijska afera v Pragi. Mestna občina praška je namreč kupila za svojo plinarno v bližini Prage velika posestva in opozicija zatrjuje, da so bila ta posestva za milijon kron preplačana, pri čemer sta služila predsednik plinarne komisije Cervený in njegov namestnik Ružička okoli 350.000 K. Znani odvetnik dr. Vouček je vložil radi tega ovadbo na kazensko sodišče, ki je že zaslislalo par občinskih funkcijonarjev, med drugimi tudi župana dr. Gröša. V nedeljo, dne 26. t. m., se je vršilo veliko zborovanje, na katerem se je razpravljalo o vsej aferi. Govoril je profesor Masaryk, ki je izjavil med drugim: „Na praškem rotovžu se krade. Ne dolžim sicer vseh, pač pa jih je okoli deset, ki terorizirajo vse praško prebivalstvo.“ Z ozirom na te Masarykove besede so sklicali praški občinski klubi posebne seje in sklenili, da vložijo obtožbo proti Masaryku.

Nemško-češki spor.

V Plznu je imel, dne 26. t. m. dr. Kramar shod, na katerem je razpravljalo o češko-nemški pravni akciji in ostro napadal češke radikale, češ, da preprečujejo s svojo taktiko pravični in mirni razvoj političnega položaja. On kot demokrat mora obsojati vsak oktroa in posledica tega je, da smatra za svojo dolžnost, da se vsede z Nemci k skupni mizi in deluje trezno za pravično rešitev sprave med obema narodoma.

Galicija.

Ukrajinski deželnozbornski klub je sprejel dne 26. t. m. programatična načela glede ureditve gališkega deželnozbornskega vprašanja, ki so tokrat radikalnejša, kakor so bila poprej. Klub konstatira, da je bil bivši kompromis razbit od Poljakov ter pravi: Rusini zahtevajo najmanj 33% odstotkov vseh poslancev, odklanjajo proporcionalni in pluralitetni volilni sistem, odklanjajo novo kurijo srednjih posestev, zahtevajo v deželnem odboru 5 Poljakov in 3 Rusine kot člane, zahtevajo pravico veta za ukrajinsko narodno kurijo v deželnem zboru in zahtevajo, da se iz volilnoreformnih predlog izločijo vse določbe glede okrajnih zastopstev. Odposlanstvo kluba je izročilo te zahteve namestniku Koritovskemu, ki je svoje potovanje na Dunaj odložil vsled tega na sredo. Situacija se je vsled tega rusinskega stališča zopet poslabšala.

Ogrska.

Justični minister je predložil v soboto ogrski zbornici načrt novega tiskovnega zakona. Eno glavnih določil načrta je, da je sedaj povesna kolportaza na Ogrskem dovoljena. Zakonski načrt uvaja tudi razprave zaradi popravkov in ima določbe proti takozvanemu sistemu slamnatih mož, to je proti od-

govornim urednikom, ki niso člani uredništev. Proti zakonitnim časopisom se obrača sledeča določba: Hudodelstvo je, če piše kdo vedoma neresnico in s tem škoduje tretjemu. Zakon ureja tudi privatnopravno razmerje med izdajateljem lista in člani uredništva.

Italija.

V nedeljo so se vršile po vsej Italiji volitve v laško zbornico. Volilni boj, ki se je vršil na podlagi nove volilne reforme, je bil ponekod zelo vroč, čeprav splošno udeležba ni bila posebno velika. Komaj 50% volilcev je prišlo na volišče. Do sedaj je znanih 436 izidov. Izvoljenih je: 205 pristašev sedanjega ministrstva, 46 radikalcev, 25 katoličanov, 16 ustavnih opozicionalcev, 12 republikancev, 30 oficijelnih socialistov in 18 reformiranih socialistov. Treba je še 84 ožjih volitev. Kakor rečeno, je izvoljenih 25 katoličanov, a drugih 25 jih pride v ožjo volitev z upravičenim upanjem na zmago. Prostozičarske nadvlade v Italiji ne bo, ker imajo v zbornici konservativne stranke ogromno večino in je pozicija liberalno-konservativnega Giolittijevega ministrstva še bolj utrjena, kot je bila do sedaj.

Špansko.

V soboto je bil za špansko zbornico zgodovinsko važen dan. Zbornica je izrekla nezaupnico ministru, čegar šef je bil poglavar španskih svobodomiselcev Romanones. Ministrstvo Romanones pomenja za špansko notranjo politiko naravnost katastrofo. Zaneslo je spor v vse politične stranke v deželi. V soboto so mu pa njegovi najzvestelši oprode, republikanci, odtegnili svojo pomoč in so glasovali zoper vladne predloge. Ministrstvo Romanones je demisioniralo. Španski kralj je nato imenoval novo konservativno ministrstvo, kojemu je na čelu bivši zbornični predsednik Dapo. Zunanji minister je postal marki Lema. Mladi španski kralj se nahaja v skrajno slabem položaju. Sicer ministrske krize na Španskem niso kaj redkega, toda pod takimi okoliščinami in v tako razdrapanih političnih notranjih in zunanjih razmerah se ni izvršila nikdar poprej kaka politična sprememba v Španiji. Če bi bila trajala ta dosežanja brezverska politika na Španskem še nekaj časa, bi bila nesrečna dežela zablodla nekam tje, odkoder ni več izhoda, delila bi bila usodo sosedne Portugalske, ki hiti iz ene revolucije v drugo.

Na Balkanu.

Nadškof Stadler pri cesarju.

V ponedeljek je cesar sprejel sarajevskega nadškofa Stadlerja, v daljši avdijenci. Po avdijenci se je nadškof izrazil, da ga je cesar zelo milostno sprejel. Nadškof je odpotoval v Rim.

Mednarodna finančna kontrola v Turčiji.

Po uvedbi turške ustave se je preklicala z generalnim inspektoratom v Macedoniji, na katerega čelu je stal sedanji turški poslanik na Dunaju, mednarodna finančna komisija. Kakor poročajo sedaj iz Carigrada, naj se ta kontrola zopet vpelje in sicer je zaprosila porta berolinski in dunajski kabinet, da naj imenujeta po enega delegata za turško finančno ministrstvo.

Črnagora.

Cetinjski uradni list objavlja kraljev ukaz, ki razpušča skupščino in razpisuje nove volitve za dne 11. januarja; nova skupščina se skliče dne 28. januarja 1914.

Albanija.

Dunaj, dne 28. oktobra. Tu se množe vesti o težkočah, ki jih stavijo prebivalci južne Albanije mednarodni komisiji za določitev meje. Komisija naj bi bila dne 30. novembra končala svoje delo, sedaj pa je videti, da to ne bo mogoče. V dunajskih diplomatskih krogih se zatrjuje, da sta Avstro-Ogrska in Italija odločeni, sami rešiti mejno vprašanje, brez ozira na komisijo.

Dunaj, dne 28. oktobra. Avstrijska in italijanska vlada sta sklenili, predložiti velesilam zbrani material o južni Albaniji in na tej podlagi natančno trasirano mejo ter notificirati to tudi neposredno udeleženi balkanskim državam in zahtevati od Grške, da nemudoma odpokliče svoje čete iz Korice in S. Kvarante. Če bi Grška ne hotela ustreči tem zahtevam, sta pripravljena Avstrija in Italija, storiti naj-energičnejše korake.

Raznoterosti.

Družba duhovnikov. Opozarjamo na odborovo sejo Družbe duhovnikov, ki bo v četrtek, dne 30. t. m., ob 11. uri predpoldne, v kn.-šk. pisarni in h kateri se vabijo duhovniki.

Iz učiteljske službe. Na dekliški šoli v Mariboru je oddati službo učiteljice; prošnje do dne 30. novembra tega leta na mestni šolski svet v Mariboru.

Iz dež. kmetijske šole v Št. Juriju ob južni železnici. V okolici Št. Jurija ob južni železnici se bodo vršile demonstracije razstreljevanja z dinamonom dne 6. novembra t. l., ob pol 3. uri popoldne, na kmetijski šoli in dne 7. novembra ob 9. uri zjutraj v vinogradu gospoda Ivana Vengušta pri Kalobju. Kazalo se bože izstreljevanje štorov v gozdu, krčenje grmovja, razstreljevanje pečevja, pripravljane jam za sadno drevje itd. Pomahikanje delavcev,

potreba globokega obdelovanja zemlje in druge različne gospodarske razmere silijo do vporabljanja takih sredstev, s katerimi si prihranimo ročnega dela. Razstrelivo dinamon, ki se odlikuje poleg velike razstrelivne moči zlasti po sorazmerni varnosti in razmeroma lahkih pogojih za nabavo, je od c. kr. vojnega ministrstva pripravljeno, kaj dobrodošlo sredstvo. Stvar je velikega zanimanja vredna, zlasti za kmetovalce, ki imajo težavo s svojo zemljo in delavci; ti se torej vabijo ter se pričakuje prav obila udeležba. Te demonstracije vprizarja državno vinorejsko društvo, vodil jih pa bo tehnični svetnik iz c. kr. vojnega ministrstva.

Naš muzej v Narodnem domu si je dne 27. t. m. ogledal Poljak gospod Konieczny. Žalibog se je odlični gost lahko prepričal le o našem velikem siromaštvu. Pri odhodu je izjavil: Muzej in Zgodovinsko društvo Vam naj bo v Mariboru nadomestilo za vseučilišče. Ko bi le bilo!

Čez 40 izseljencev so aretirali v Mariboru in jih postavili pred tukajšnje sodišče, ker so po večini taki, ki so še podvrženi vojaški službi. Prispeli so v Maribor iz Bosne in so bili namenjeni preko Beljaka v Eger na Severnem Češkem in od tam v Nemčijo, kamor so šli iskat dela. Nemška „zaveznica“, ki bi ji morala biti skrb za našo vojaško moč tudi pri srču, če bi imela z nami odkritosrčne namene, rada sprejemlje naše vojaške obvezance ter jih obdrži sama, ali jih pa transportira dalje preko morja. Agenti, ki je izseljence Bosance vodil, niso dobili in ga iščejo. V Ljubljani so aretirali nekega agenta Vrabeca, ki je spravljal Belokranjce preko meje. Kakor se vidi, so začele oblasti z izseljenci zelo strogo postopati. Trajalo pa to bržčas ne bo dolgo. Ko se bo škadil Canadian Pacific smrad, pa bodo zopet nastale stare komodne in koruptne razmere. Pohlevna avstrijska natura je kot nalašč zato.

Prečitajte vsi natančno današnji številki naše „Straže“ priloženi „Narodno-obrambni Vestnik“! — Danes ima „Straža“ zanimivo prilogo: „Narodno-obrambni Vestnik“, iz katerega lahko spoznate obširno delovanje Slovenske Straže. Kaj je Slov. Straža? Njen namen je paziti, da se meje naše domovine ne skrčijo. Zato je naša dolžnost, da jo vsi podpiramo, kajti če bi se tujcem posrečilo na Koruškem in na Stajerskem ponemčiti slovenske vasi, tedaj bi kmalu tujčeva pohlepnost jela grabiti tudi po slovenski naši zemlji v sredini naše domovine. Namen Slovenske Straže je, visoko dvigniti slovensko zavest, domovinsko ljubezen in versko in narodno izobrazbo, da s tem orožjem odbija naskoke tujcev na našo lepo domovino. Vsak v enem letu lahko prihrani 1 K ali pa vsaj 50 vinarjev, da da taj denar za namene Slovenske Straže, te naše vseslovenske družbe, ki naj v skupnem delu spoji vse poštene Slovence. Preberite vsa poročila v „Narodno-obrambni Vestnik“ in pomenite se v vsaki vasi med seboj, kako bi tudi vi vsi pomagali Slovenski Straži do večjega napredka v korist slovenske domovine. Če daste naročnino na Mohorjeve knjige, takrat lahko izročite gospodu župniku tudi članarino za Slovensko Stražo, pri veselih ali žalostnih dogodkih naj se kdo vzdigne in naj nabere nekaj za Slovensko Stražo, naši Orli, in naše Marijine družbe, vsa naša društva naj vse leto vsaj en dan nabirajo prispevke za Slovensko Stražo, naša gospodarska društva in naša županstva naj določijo redne letne prispevke Slovenski Straži! Nemci imajo Südmarko in Schulverein, ki nabirata velikanske svote, da bi Slovane potujčila, mi pa priskočimo vsi na pomoč Slovenski Straži, da združeni z njo odbijemo vse naše sovražnike. Še enkrat prosimo: Prečitajte natančno vse sestavke v „Narodno-obrambni Vestnik“! Slovenska Stajerska ima še vse pre malo podružnic. To mora biti sedaj drugače! V vsakem večjem kraju ustanovite podružnico Slovenske Straže!

Olilani Kukovec. Zadnje nedeljo je poročal liberalni general dr. Kukovec o svojem „utrujenem“ deželnozbornskem delovanju v Žalcu. Govoril je kakor vedno: nelogično, nedosledno, kar je v enem stavku hvalil, je v drugem pobijal. V pričetku se je hvalil, da je on dosegel oktobrsko zasedanje, a koj nato je pa imenoval ravno to zasedanje — komedijo. Bil je tedaj velik v zavijanju in skvarjanju resnice, kar pa nas sicer ne vznemirja, ker smo tega navajeni. Izkazal se je pa velikega še v nečem: v neoliknem psovanju. Naj navedemo samo nekaj cvetk, ki jih je vsadil v „prekrasni Roblekovi dvorani“: ta črna mariborska sraka, klerikalna sraka, falotski izbruhi jarih kaplanov, mlačnozobi kaplani itd., v primerni zaplotski višini. Zdi se, da povzroča štajerskemu liberalnemu voditelju nemirno spanje slava, ki si jo je priboril Milan pl. Šuklje s svojim zaplotnimi nečednostmi v „Slov. Narodu“ ter bi rad premagal ta rekord neolike. Res, prav vzorno pomujanje, ki pa nas pri liberalnem Lojzetu ne preseneča. Njegova podkožolena junaštva so še v dobrem spominu in je zato tudi podkožoljeni ton popolnoma umeven.

Glasovanje za to doklado (na pivo) in za učiteljsko draginjsko doklado sem zaspal. Tako je pripovedoval dr. Kukovec na liberalnem shodu v Žalcu. Lep poslanec, ki važna posvetovanja in glasovanja — zaspi. Ko bodo nove volitve, bodo najbrže pospali liberalni volilci in bodo dr. Kukovec obvarovali potrebe, da bi hodil v Gradec — spat.

Razpis službe. Na okrajni sodnji na Vranskem je razpisana služba uradnega sluge; prošnje do dne 27. novembra na predsedstvo okrožne sodnje v Celju.

Dramatično društvo v Mariboru sklicuje za soboto, dne 1. novembra t. l., ob 4. uri popoldne v Narodni dom v Mariboru zborovanje vseh društev, ki goje dramatik, s sledečim dnevnim redom: 1. Repertoar za tekočo sezono. 2. Zveza dramatičnih društev. 3. slučajnosti. Povod temu zborovanju je, da letos sploh primanjkuje repertoarja in naše društvo ne more vsem društvom ustreči, ki se obračajo nanj. Nujno je tedaj potrebno, da se dogovorimo, kako razvrstiti repertoar pri posameznih društvih, da ga bo mogoče z materijalom, ki je na razpolago, izvesti. Mi ne moremo presoditi, kaj enemu ali drugemu društvu ugaja in kaj je zanj sploh vprizorljivo. Razpodelimo igre na vse strani, ki se navadno po nekaj mesecih neporabljene vrnejo, dočim bi jih bilo kako drugo društvo med tem časom nujno rabilo. Zato pa mora marsikatero društvo kako nameravano predstaviti, ki bi jo lahko dalo, opustiti, ker ni na razpolago materijala. Pa tudi o zvezi dramatičnih društev je potreba spregovoriti resno besedo. Vsa društva težko čakajo na zopetno izdajanje „Talijs“, toda pri zvezi vse spi. To mrtvilo ne more vladati naprej. In brez „Talijs“ ni mogoče več delati! Pričakujemo torej, da se tega zborovanja udeleže vsi oni, ki se zanimajo za dramatik. Ker nam niso znani, vsi naslovi, naj posamezna društva smatrajo ta oklic za vabilo in naj pošljejo svojega zastopnika ne glede na to, ali dobijo vabilo, ali ne. — Zvečer ob pol 8. uri se vprizori ljudska igra „Četrta božja zapoved“, ki si jo posetniki zborovanja lahko ogledajo. — Odbor.

Diskont. Nemška državna banka je znižala diskont od 6 na 5% odstotkov. Avstro-ogrška banka za enkrat diskonta ne bo znižala.

„Zarja.“ Slovensko katoliško akademično tehnično društvo „Zarja“ v Gradu ima v četrtek, dne 30. t. m., prvi občni zbor s sledečim sporedom: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo odbora. 3. Poročilo klubovih načelnikov. 4. Poročilo revizorjev. 5. Sprejem novih članov. 6. Volitev novega odbora. 7. Slučajnosti. Začetek ob osmi uri zvečer v društvenih prostorih.

Slovenska Straža. Štajerska za Slov. Stražo. Po častitemu gospodu J. Zrnko, župniku v Puščavi nad Mariborom, nabrano na veselici vojaških novincev dne 28. 9. 1913 v Puščavi, 10 K 32 vin.; po podružnici v Konjicah, darovali duhovniki, zbrani v Konjicah ob priliki frančiškovanja, 11 K; podružnica Slivnica pri Celju 20 K; podružnica v Mariboru 280 K; po podružnici v Celju, zložili častilci in prijatelji o priliki gođu mil. gospoda celjskega opata F. Ogradija, 57 K 20 vin.; po podružnici v Hočah, iz nabiralnika g. Rojko v Spodnjih Hočah, 2 K 73 v.; nadalje iz nabiralnika gospoda Josipa Gselmana v Spodnjih Hočah 3 K 20 vin.; Mohorjani Novacerke pri Celju, po častitemu gospodu Josipu Pečaku, kaplanu, 6 K 50 vin.; Mohorjani Smartno ob Paki po častitemu gospodu župniku Josipu Kolariču, 11 K 84 vin. Hvala!

Štajersko.

Maribor. Včeraj okrog desete ure popoldne nas je v našem domu opozoril močan šum in ropot iz zračnih višin, da se dogaja nekaj posebnega. Hiteli smo k oknu in videli visoko v zraku veliko ptico — eroplan, ki je hitel proti jugu. Bil je vojaški eroplan: „Barbar“, ki je prispel prejšnji večer v naše mesto in je prenočil na Teznu. Vođil ga je nadporočnik Rzmanovsky, kot pasažir se je peljal z njim nadporočnik Stoisavljevič. V Maribor sta prispela iz Grada, kamor sta dospela iz Asperna že v soboto, a sta morala radi nekega defekta pri motorju svojo vožnjo prekiniti. V Mariboru sta se ustavila, ker je šlo že precej proti večeru. Iz Maribora sta se odpeljala včeraj ob 10. uri in sta prispela okrog ene ure popoldne v Ljubljano, kjer sta se zopet ustavila. V Mariboru sta se dvignila v zrak v zelo elegantnem polletu in sta večkrat obkrožila tezensko vežbališče. — Vožnja v Ljubljano je pa bila precej težavna zaradi neugodnih vetrov.

Maribor. Prihodnjo nedeljo, dne 2. novembra, radi praznikov in počitnic mariborski Orel nima predavanja. Kdaj bo zopet predavanje, bomo že še pravočasno naznanili.

Maribor. (Slovensko gledališče.) „Spoštuj očeta in mater, da ti bo dobro šlo na zemlji!“ (Tako se glasi četrta božja zapoved in take vsebine bo sobotna igra dne 1. novembra 1913 v Narodnem domu. Ta ljudska igra „Četrta božja zapoved“ bo vam materam in očetom ter hčeram in sinovom, ki ne morete priti do medsebojnega sporazumljenja, pokazala v štirih dejanjih in šestih slikah pravo pot, po kateri morate hoditi vi stariši, da bodete tudi vredni spoštovanja in vi otroci, da bodete deležni zemeljskega blagostanja in sreče! Pridite vsi k tej predstavi, ki se vrši pod režiserstvom gospoda Josipa Moleka, bivšega člana deželnega gledališča v Ljubljani. Kakor obče znano, ste obe pretečeni predstavi bili izborni izvedeni. Na svidenje torej ob pol osmi uri zvečer v Nar. domu.

Ljutomer. Velečastiti gospod Anton Tkavc, stolni kaplan v Mariboru, je podaril Slovenskemu pevskemu društvu v Ljutomeru 10 K, za kar mu odbor izreka najiskrenejšo zahvalo. Bog plačaj!

Ljutomer. V Ljutomeru je umrl gospod J. Pihlar, mizar in posestnik, v 60. letu svoje starosti. N. v m. p.!

Kozje. (Priporočljiv mesar.) Tukajšnji mesar Jožef Sotošek je zaklal vola, ki je bil bolan na neki kužni bolezn in sicer le nekaj ur poprej, predno bi bila žival crknila. Meso je seveda v mesnici poproždal. Vsi njegovi odjemalci so pa zboleli, vsled zavžitja tega mesa. Stanje nekaterih oseb je celo zelo opasno. Zoper vsega priporočila vrednega mesarja se je storila kazenska ovadba.

Marijagradec. Dne 26. t. m. je izbruhnil pri posestniku Antonu Janžeku požar, ki je v kratkem času upepelil hišo, gospodarsko poslopje in hlev. Rešiti niso mogli prav ničesar, razen kar je imel že vsak na sebi. Zgorelo je vse. Škoda znaša 6000 K, zavarovan je pa bil Janžek samo za 2000 K. V par urah je postal skoro berač. Govori se, da mu je neka zlobna roka iz maščevanja zažgala.

Slovenjgradec. (Požar.) Dne 26. oktobra t. l. je zgorelo posestniku Murkotu v Lehnu gospodarsko poslopje in mlin. Zgorelo je tudi vse gospodarsko orodje, krma in vsi poljedelski stroji, le živino so še rešili z velikim trudom. Škoda znaša 10.000 K, ki je pa z zavarovalnino krita.

Gradec. Veselica Slovenskega katoliškega izobraževalnega društva „Kres“ v nedeljo, dne 26. t. m., se je obnesla prav dobro. Občinstvo je napolnilo dvorano restavracije „Goldener Stern“ do zadnjega kotička. Moški in mešani društveni pevski zbor je rešil pod spretnim vodstvom gospoda Kranjca svojo nalogo v zadovoljstvo občinstva, katero je istotako sledilo z napeto pozornostjo veseligradi v Ljubljano jo dajmo! Pri tej predstavi sta pokazala lepe igralške zmožnosti gospod Šelih v ulogi Gašperja Srebrina, in gospodična Megličeva kot dekla Neža. Tudi vsi drugi igralci so se znali zamisliti v svoje vloge. Za kratek čas in smeh sta posebno skrbela gospod Pavlin in „piskrovec iz Lendevasi“, ki je opeval nesrečni polom svojih loncev pri nameravanem vstopu v železniški voz skozi ozka vrata, ki so ga pahnili nazaj na tla, pri čemur so se pobile vse za sejm nameravane črepinje. Splošno pohvalo v burnim aplavzom je žel gospod Spečič, ki je deklamiral v čistem prleškem narečju Peter Skuhalovo pesem: „Kako je Miško ženo znora.“ — Nato se je razvila prav prijetna prosta zabava s petjem in šaljivo pošto. Dobro izvežbani tamburaški zbor „Kresa“ je vdarjal neumorno med posameznimi točkami, v odmorih in pri prosti zabavi. Lep je začetek nove sezone, le neustrašeno naprej.

Petrovče. Zanimivo novico smo brali iz Žalca. Znani agitator za liberalno stranko Eduard Kuček je moral bežati pred Emerihom, svojim bratom. Nas bi ta dirka, ki so jo imeli žalčani čast gledati brezplačno, ne zanimala, ker nam je res popolnoma vse eno, ali Eduard natepe Emeriha, ali Edvarda Emerih. Pa stvar ima še drugo lice. Bilo je pri zadnjih občinskih volitvah v Petrovčah. V družbi Robleka, mojega sina, Korenovega študenta in enakih glav tudi Eduarda ni manjkalo v Petrovčah. In zgodilo se je, da je gospod kaplan Doberšek slučajno pogledal tudi na Eduardovo stasito postavo. Eduardu pa najbrž pogled našega človeka ni ljub, zakaj zahteval je od gospoda Doberšeka — čujte in strmite — satisfakcijo, to je zadoščenje za to, ker je gospod kaplan pustil za trenutek počivati svoje oči na častiljivi postavi gospoda Eduarda Kučeka. In ta želja po satisfakciji je bila v bojevitem rezervnem častniku tako silna, da je bojda čakal gospoda Doberšeka na žalskem kolodvoru in mu očital, češ, da ni zmožen dati satisfakcije. Pa stvar se je zasukala drugače. Gospod Doberšek ni poznal šale, ampak si je od svoje strani poiskal zadoščenja pri č. kr. okrajni sodnji v Celju. In takrat je hrabrost rezervnega oficirja Eduarda Kučeka izginila, plačal je podporo za uboge v Petrovčah ter vse stroške, da se je ognil obsodbi. In sedaj pa ta beg pred Emerihom! Ali bode Eduard tudi od Emeriha zahteval satisfakcijo, saj je vendar kot rezervni častnik plaho bežal pred nasprotnikom? Gospod Eduard Kuček, vaše junaštvo je s tem šlo v franže in o satisfakciji govoriti bo od sedaj težko, zakaj vsak vam bo lahko povedal v obraz, da ste mož, ki beži na način, ki ni časten za avstrijskega oficirja. Kako se tak beg vjema z dostojanstvom rezervnega častnika, naj premišljuje gospod E. Kuček sam! Premišljali bodo pa o tem tudi drugi, zakaj g. Eduard Kuček je lahko prepričan, da s tem stvar še ni končana.

Zalec. Gledališka predstava izobraževalnega društva v nedeljo, dne 26. oktobra, je bil dogodek velikega pomena in velikega zanimanja. „Turki pred Dunajem“ so privabili občinstva, da je bil prostor dvakrat premajhen. Mnogi so stali spodaj, samo da so slišali. Čeravno so se vabila razposlala doma še le v soboto oziroma v nedeljo in godba niti omenjena ni bila na sporedu, je bilo brez reklame in agitacije 400 do 500 ljudi natlačeni pri predstavi. In, kar je poglavito, vse te množice so se vračale od igre polne navdušenja in zadovoljnosti. Društvo je pa tudi storilo za igro, kar se je dalo in igralci so v mnogih krasnih prizorih pokazali spretnost, vnuemo in veselje. Vrhunec je pa bil gotovo v četrti, takomenovanem četrtim dejanju. Takrat so ljudje plezali na okna, da bi videli boljše. Veliki vezir Kara Mustafa v svoji krasni, pristni turški opravi s svojimi zamorci in telesno stražo, ter Šukri paša z bridko turško sabljo,

so vzbudili vihar odobravanja. In ko je ob sklepu zadivjala moreča bitka in so hrabri Poljaki zapodili v beg vezirja in njegovo vojsko, je ploskanje komaj ponehalo. Sploh je bil oder in oprava igralcev nekaj izvanredno lepega. Najboljše menda označimo lep vspeh prireditve s tem, če ponovimo s stotinami gledalcev klic: To se mora igrati še enkrat!

Zalec. (Občinski odbornik beži.) Na do sedaj nepojasnjen način je Eduard Kuček tudi občinski odbornik v Žalcu. Ko bi njegova gospa hotela, bi E. Kuček bil tudi lahko kmalu župan v Žalcu. No, za sedaj se zadovoljuje s ponižnejšo (vlogo) občinskega odbornika. Lahko bi pa Eduard bolj vpošteval to svojo čast, kakor je to storil dne 2. oktobra, ko je v nepopisno zabavo svojih volilcev bežal po trgu pred Emerihom, kateri nima, kakor sivar kaže, posebnega spoštovanja do žalskih občinskih očetov. Vsekakor bi bilo potrebno, sklicati občinsko sejo in obravnati to junaštvo žalskega občinskega odbornika.

Kranjsko.

Stavka gimnazijcev v Kočevju. Dne 22. t. m. so zapustili razred vsi dijaki 7. gimnazijskega razreda v trenutku, ko je stopil ob 8. uri zjutraj v učno sobo profesor matematike, protestant Chmel. To se je ponavljalo tudi pozneje, vsled česar se je moral pouk v 7. razredu začasno ustaviti. Dijaki navedajo kot vzrok stavke, ker jih je profesor v pretečenem šolskem letu razžalil in je tudi pri klasificiranju krivično postopal. Tudi nastopa vedno kot predavatelj na protestantovskih zabavnih večerih, kjer se bržčas hujša zoper katoličane. Zoper izživalno nastopanje protestantovskega profesorja / so / odposlali pritožbo na deželno vlado. Pritožbo je podpisalo veliko število meščanov in starišev dijakov. Protestan-tu Chmelu je menda v Kočevju odklenalo.

Truplo pravoslavnega patriarha Bogdanoviča našli v reki Ache.

Zadeva Bogdanovič je gotovo še vsem v spominu. Poročali smo opetovano, da je izginil srbski pravoslavni patriarh Bogdanovič, ki ima svoj sedež v Karlovcu, v gorovju Klammstein, kamor je delal večkratne izlete iz Bad Gasteina, kjer je bival na letovišču. Že tedaj se je obče govorilo, da je zablodil Bogdanovič v gorovju in padel v kak prepad, bržčas pa v deročo Ache. Kljub temu, da so ga vsepovsod prav prično iskali, preiskali so tudi celo strugo reke Ache, se vendar ni posrečilo najti Bogdanovičevega trupla. Razširjale so se že tudi različne tendenciozne-senzacionalne vesti, ki so se pa izkazale sedaj za neresnične. S pomočjo orožnikov, ribičev in hribolazcev sta pretečeni teden jela na novo iskati truplo Bogdanoviča budimpeštanski odvetnik dr. Wasiljevics in sorodnik ponesrečenega patriarha dr. Miloš Bogdanovič.

Dne 26. t. m. je naletela ekspedicija na truplo Bogdanoviča v bližini nekega mosta pri Klammsteinu ob bregu v vodi reke Ache. Truplo je najpoprej zagledal orožniški stražmojster Schneider, ki je o tem takoj obvestil še druge osebe. Truplo je ležalo v vodi in je bilo še precej dobro ohranjeno. Razen čevljev je deroča voda raztrgala in odnesla vso obleko. Na plombiranem zobovju in na čevljih so takoj spoznali, da je truplo Bogdanovičevo. Truplo so na mestu fotografirali in prepeljali v Gastein, kjer se bo vršilo raztelesenje.

Policija je o tem takoj obvestila začasnega upravitelja srbske pravoslavne škofije v Karlovcu, ki bo odposlal v Gastein duhovnika, kateri bo prepeljal patriarha v Karlovice, kjer se bo dne 2. novembra vršil slovesen pogreb.

Zakaj li imate ročno torbico?

V njo še vedno lahko shranite škatljo Faysovih pristnih mineralnih pastilj in imate vendar vedno pri rokah izborni sredstvo zoper katar, hripavost, kašelj itd. Cena K 1.25 za škatljo. V vseh lekarnah in drožerijah. Posebno znamenje: Ime Fays in beli kontrolni papirček z uradnim potrdilom županstva Sodena ob IT.

Razgled po svetu.

Zanimiva obletnica. V nedeljo, dne 26. t. m., je poteklo leto, odkar je junaška srbska vojska zavzela Skoplje, prestolnico starih srbskih carjev. Ves slovanski jug se z radostjo spominja znamenitega dne, ko so v staroslavnem Skoplju in na opevanem tužnem Kosovem polju zopet zavladali viteški potomci carja Lazarja in Miloša Obiliča.

Belgradska občina proti podraženju kuriva. Ker so se v Belgradu drva in premog silno podražila, je mestna občina sklenila, oboje prodajati občinstvu v lastni režiji. Cena premogu 45 dinarjev 1000 kilogramov.

Listnica uredništva.

Sladkagora. Prizadeti gospodje sami ne marajo.

Višjega štabnega zdravnika in fizika dr. Schmidta znamenito olje za sluh

odstrani hitro in temeljito nastalo gluhost, teženje iz ušes, šumenje po ušesih in naglušnost tudi ako je že zastarano. Steklenica stane 4 K z navodilom o uporabi. Dobiva se samo v lekarni „Zur Sonne“, Graz Jakominiplatz 14.

Zahtevajte v go- stilah list Straža! XXXXXXXXXXXX

Cerkveni lestenec (Luster)

za 28 sveč, pozlačen, dobro ohranjen, se po ceni prodaja. Natančneje se izve v uredništvu. 199

Belilnica voska, obrt medu in voščenin Franc Cvilak, Slov. Bistrica

se priporoča prečast. duhovščini in slav. občinstvu. Zaloga kapljenega in precejenega medu, medice in medenjakov. Zaloga rumenega in obledenega voska, voščenihih sveč, voščenih svitkov, stearinovih, cerkvenih in namiznih sveč v vsaki velikosti. 94

Cementna dela

kot cevi, plošče za tlakovanje, stopnice, korita, mejnike, sohe za plote, cevi za kanale in druga dela iz betona izvršuje točno in po nizki ceni.

Ferd. Rogač, Maribor

zaloga betonskega, cementnega in stavbenega materiala Fabriksgasse 17 (blizu frančišk. cerkve). Telefon št. 188.

IVAN TEMERL

stavbeni in strojni ključavničar, Maribor, Brunnegasse 6, tik hotela „Mohr“.

prevzame montiranje vsake vrste, ter popravila parnih strojev, parnih napeljav, sesalnih napeljav, brizgaln vsake vrste, trgarska dela iz železa in kovine. 97 Točna postrežba.

Važen oglas „Slovenske Straže“! Čitajte!

V današnjih težavnih razmerah zamorete obogatiti le s srečko!

Turška srečka

je v to svrhu prva in najpriporočljivejša srečka, ker ima šest žrebanj vsako leto, ker znašajo glavni dobitki vsako leto 400.000, 400.000, 400.000, 200.000, 200.000, 200.000 zlatih frankov. ker vsake srečka mora zadeti najmanj 400 frankov. ker je tedaj zanjo izdan denar varno naložen kot v hranilnici, ker igra še dolgo vrsto let in obdrži kupec po izplačilu kupnine trajno igralno pravico brez vsakega nadaljnjega vplačevanja, ker znaša mesečni obrok samo 4 krone 75 vinarjev, in ker zadobi kupec še po vplačilu prvega obroka izključno igralno pravico. Prihodnje žrebanje se vrši dne 1. decembra 1913!

Ena turška srečka in ena srečka italijanskega rudečega križa z 10 žrebanji vsako leto, na mesečne obroke po samo 6 kron. Pojasnila daje in naročila sprejema za „Slovensko Stražo“ gospod Valentin Urbančič, Ljubljana 4.

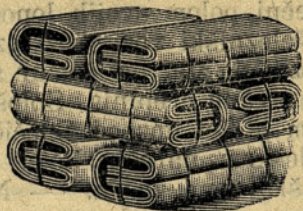
Sprejmejo se marljivi sotrudniki pod ugodnimi pogoji.

Velika narodna trgovina Karol Vanič, Celje Narodni dom

priporoča bogato zalogo manufakturnega in modnega blaga, posebno krasne novosti za ženske in moške obleke po zelo znižani ceni!

Ostanki pod lastno ceno

Postrežba točna in solidna! Vzorci na razpolago!

Pozor! Ker se nagiba sezona h koncu opozarjam cenjeno občinstvo na nečuvno nizke cene vseh poletnih obuval, posebno sandal in platnenih čevljev. — Naj nihče ne zamudi ugodni prilike. Naročila od zunaj se izvrše točno in poceni **STEFAN STRAŠEK** prva največja zaloga obuval v Celju, Schmidgasse šte. 3.

Zakaj pač?

je „Pravi“ zagrebški Franck: tako priljubljen pri naših gospodinjah?

Le zaradi svojih prednosti! krepak okus, zlatorujava barva, nedosežna izdatnost.

Tovarniška znamka: Kavin mlinček.

al em 151/25.648

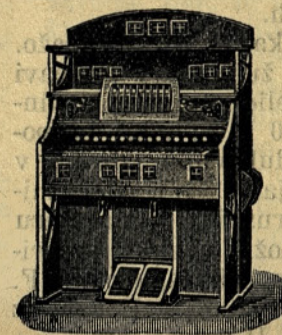
Trgovina s špecerijo in z deželnimi pridelki:

Franc Kolenc Celje, Narodni dom.

Razpošilja pravi ruski čaj 1 kg po K 4-50 in višje.

Kupuje oves, fižol, suhe gobe in druge pridelke. Ima veliko zalogo pristne domače slivovke, brinjevca in konjaka.

Sprejme zdravega učenca poštenih starišev z dobrim šolskim spričevalom.

Josip Brandl, izdelovatelj orgel v Mariboru o. Dr.

izdeluje cerkvene orgle v vsaki velikosti zelo solidno delo. — Prevzame uglasbo, popravilo in prestavbo starih orgel. — Izdeluje harmonije najboljše kakovosti evropskega in ameriškega sistema za cerkve, šole in zasebno rabo po nizki ceni.

Transponirharmonista z 28 akordi. Proračuni in katalogi brezplačno in poštne prosto.

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Koroška ulica 5. — V lastni hiši.

Opremljena z najboljšimi stroji, z lastnim električnim obratom, najnovejšimi črkami in čedalimi obrobki, sprejema vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela kakor: časnike, knjige, brošure, stenske in druge koledarje.

Za vlč. župniške urade spovedne in misijonske listke z črnim, rdečim ali modrim tiskom, uradne zavitke z natisom glave ter razne oznanilne napise. Za slavne občinske, šolske in druge urade: uradne zavitke, oznanila, napise, razglase, plačilne predpise, prejemna potrdila itd. Za obrtnike in trgovce: pisma, zavitke, okrožnice, račune, opomine, menjice, cenike, dopisnice, naslovnice, letake in lepake z črnim in drugobarvnim tiskom. Za posojilnice, zadrage in društva: pravila, zapisnike, pristopnice in sprejemnice, letna poročila, računske zaključke, društvene znake, vabila k prireditvam in sejam, dnevne sporede in drugo.

Za krčmarje in prireditelje veselice: jedilnike, vabila na ples, ljudske veselice tombole itd., plesne rede, vstopnice, različne napise itd. Za posameznike: vizitke, naslovnice, poročnice, parte in žalostinke v najlepši opravi. — Diplome za častne ude družtev in častne občane v različnih okrasih in z modernimi okvirji po jako nizkih cenah.

Vsa naročila se izvršijo ceno in točno.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru

registrov. zadruga
z neomejeno zavzgo

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadno po 4 1/2 %, proti trimesečni odpovedi po 4 1/2 %. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so pošt. hran. polož. (97.078) na razpolago. Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 5 %, na vknjižbo sploh po 5 1/2 %, na vknjižbo in poročstvo po 5 1/2 %, in na osebni kredit po 6 %. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. ure dopoldne in vsako soboto od 8. do 12. ure dopoldne izven praznikov. V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar. **Pojasnila se dajejo** in prošnje sprejemajo vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne. Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

Stolna ulica šte. 6 (med Glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Narodnoobrambni Vestnik.

III. glavna skupščina „Slovenske Straže“.

Slovinci čitajte!

Letošnja III. skupščina »Slovenske Straže« se je vršila dne 12. oktobra t. l. v dvorani »Delavskega doma« na Jesenicah na Gorenjskem ob navzočnosti mnogoštevilnih delegatov društvenih podružnic. V dvorani je bilo pri poročilih navzočih nad 300 oseb.

Naslednje poročilo o III. veliki skupščini:

Predsednik »Slovenske Straže« gospod državni poslanec profesor Evgen Jarc otvori skupščino in konstatira sklepčnost. Iskreno pozdravlja vse skupščinarje ter se jim zahvaljuje, da so se v tako obilnem številu odzvali povabilu. Zavedajmo se, da zborujemo danes na tleh, kjer slovenski delavec služi nemškemu kapitalu, tisti slovenski delavec, ki je ohranil to zemljo slovenski domovini.

Gosp. Krivic pozdravlja skupščino kot predsednik katoliškega delavskega društva. Jeseničani hočemo stati v prvih vrstah bojnih čet. Iz vseh pokrajin slovenske domovine ste danes prihiteli na Jesenice kot bojovníki za pravice naroda slovenskega. Veseli nas, da ste ravno Jesenice izbrali za zborovanje. Jeseničani hočemo pokazati, da spoštujemo armado, katera se je poleg slovenstva zapisala na čelo tudi znamenje sv. križa.

Predsednik Jarc se zahvali za pozdrav ter takoj preide k dnevnemu redu. Predlaga, da se o vseh poročilih vrši skupna debata, kar se soglasno sprejme.

Poročilo predsednika prof. Evg. Jarca.

Predsednik prof. Jarc poroča: Na III. občnem zboru »Slovenske Straže« lahko konstatiramo, da zanimanje za »Slovensko Stražo« ni nadovalo, ampak poročilo, ki je imate v rokah, kaže konstanten napredek. Podpor se je izplačalo pred ustanovitvijo 10.170 K 28 h, v prvem poslovnem letu 18.181 K 2 h, v drugem poslovnem letu 21.336 K 62 h, v pretečenem poslovnem letu 34.925 K 87 h, v zadnjih treh mesecih, t. j. od 1. julija do konca septembra pa 5118 K 54 h. Skupaj tedaj 89.732 K 33 h ali okroglo 90.000 K. Te podpore so bile mogoče le vsled tega, ker so se tudi dohodki zvišali in je posebno uspeh loterije pospešil delo zlasti med ubogo šolsko mladino.

»Slovenska Straža« je nadaljevala smotreno započeto izobraževalno delo, ki se je raztezalo na različne stroke. Otroških vrtcev vzdržuje sedaj »Slovenska Straža« pet, in sicer: v Velenju, pri Sv. Križu pri Trstu, v Devinu (z večjo podporo), v Podgori in Ločniku pri Gorici. Ustanovil se pa bo v najkrajšem času tudi v Gorici otroški vrtec in pa v Šoštanju na Štajerskem, kakor hitro dobimo primerne prostore. Otroške vrtce je posečalo 212 otrok: Velenje 51, Sv. Križ 70, Podgora 34, Devin 30 in Ločnik, kjer se je otvoril vrtec šele s 1. septembrom letos, 27 otrok. V Ločniku je boj za slovenske otroke izredno hud od laške strani. Za otroške vrtce smo, pretečeno leto izdali 4474 K 86 h.

Šolsko mladino je »Slovenska Straža« tudi sicer podpirala. Priredila je celo vrsto Miklavževih večerov in pa božičnic, na katerih so bili ubogi šolski otroci obdarovani s šolskimi potrebščinami, obleko in obuvalom. Na Koroškem so se priredile božičnice v Št. Jakobu v Rožu, v Celovcu in Pliberku. Na Štajerskem v Vuzenici, Št. Lenartu v Slov. goricah, v Krčevini, na Muti, v Studencih pri Mariboru, v Brezju pri Mariboru, v Lembahu, v Velenju in Celju. Na Primorskem v Devinu, v Sv. Križu pri Trstu in v Podgori pri Gorici. Skupno smo izdali za božičnice 2354 K 80 h. Poleg tega je »Slovenska Straža« podpirala tudi šolarski kuhinji v Št. Lenartu v Slov. goricah in v Sevnici ob Savi.

V velikopotezno akcijo so se razvile naše knjižnice, posebno še mladinske knjižnice, zlasti na Koroškem. Ledobili od odseka za mladinske knjižnice tako da sedaj »Slovenska Straža« šteje 105 knjižnic, v katerih je okoli 15.000 knjig. Glede mladinskih knjižnic smo dobili od odseka za mladinske knjižnice v Celovcu jako zanimivo poročilo. Mladinskih knjižnic obstoja zdaj na slovenskem Koroškem 77 s 5866 knjigami. Izpopolnilo se je letos 20 že obstoječih knjižnic, katerim se je na novo poslalo 1975 knjig. Iz poročila Vam hočem podati troje glavnih dobrot, ki jih prinašajo mladinske knjižnice:

1. Otroci, ki prebirajo slovenske knjige, se mnogo bolj privadijo slovenskemu materinskemu jeziku v govoru in pisavi, oni so mnogo spretnejši in izurjenjši v izobraževanju kot drugi, ki se knjig ne poslužujejo. Kateheti vseskozi hvalijo te otroke in pravijo, da ž njimi mnogo lažje izhajajo pri verskem pouku, in se jim ni treba toliko truditi, kot z drugimi. Oni dobijo veselje in zanimanje za slovensko berilo sploh, tako da tudi pozneje, ko zapustijo šolo, lažje in zato rajši prebirajo slovenske knjige in časopise. In to je za nas neprecenljivega pomena.

2. Drugi uspeh je ta, da se z mladinskimi knjižnicami slovensko šolsko mladino odvrta od tuje nemškega čtiva, katerega so mu od vseh strani dosti vsiljuje.

3. Slovenske knjige, ki jih prinašajo domu šolski otroci, vzbujajo med odraslimi člani družin pozornost in zanimanje za slovensko berilo. Na ta način se pritegujejo k branju tudi odrasli in skoraj vsi knjižničarji poročajo, da se poslužujejo mladinske knjižnice tudi odrasli. Ker pa le te vendar ne zadostujejo, se je v veliko krajih vzbudila želja po knjižnici za odrasle, ljudski knjižnici. To je torej tudi zasluga mladinske knjižnice.

Na ta način so posebno na narodni meji postale mladinske knjižnice eden glavnih pripomočkov, rešiti slovensko mladino verske in narodne smrti.

Iz tega je razvidno, da je denar, ki ga izdaja »Sloven. Straža«, dobro naložen narodni kapital, ki že sedaj prinaša tako lepe obresti. Za knjižnice smo izdali pretečeno leto 2349 K 20 v.

Velikansko breme je prevzela »Slovenska Straža« z velikovško šolo. Veliki pomen te akcije obstoji v tem, da je s to šolo združena gospodinjstva šola. Šolske sestre so nakupile primerno posestvo za 33.000 K. Seveda so morale najeti posojilo, od katerega plačuje »Slovenska Straža« obresti, dolg pa amortizujejo šolske sestre same. Dosedaj je izdala »Slovenska Straža« v ta namen nad 3000 K. Poleg tega pa je »Slovenska Straža« podpirala pripravljala dela za slovensko gospodinjstvo šolo v Št. Jakobu v Rožu. Podelila je precejšnjo podporo tudi slovenski verski šoli v nekem kraju na Ogrskem. Za šolstvo je izdala »Slovenska Straža« 3272 K 50 h.

Tudi ubogih slovenskih dijakov iz obmejnih krajev ni pozabila »Slovenska Straža«. Poleg večjih podpor dijaškemu domu v Celovcu (1000 K), dijaški mizi v Gorici, smo podpirali potom starešinstva Leonove družbe obmejne visokošolce in pa dva koroška gimnazijca v Ljubljani. Omogočili smo z znatno podporo šestem koroškim mladim obisk Zadrugne šole v Ljubljani, da tako vzgojimo zavedne voditelje naših zadrug in z vzgojnim vplivom zadrugne misli utrdimo tudi narodno misel. To bomo storili tudi v bodoče in posebno podpirali udeležence iz obmejnih krajev gospodarske šole, ki se bo otvorila. Skupno smo izdali za dijaštvo 5098 K 86 h.

S časopisjem smo preskrbeli letos 1047 obmejnih hiš, in sicer na Koro-

škem 284, na Štajerskem 314, na Primorskem 218, na Kočevskem 131 in na Ogrskem 100 hiš. Za to časopisje smo izdali 6023 K 68 h.

V svesti si, da vršijo veliko narodno delo, smo podpirali S. K. S. Z. v Celovcu in Gorici. Nadalje smo prispevali znatne svote za društvene domove v Št. Ilju v Slov. goricah, v Slivnici pri Mariboru, v Hajdinu pri Ptuj in v Železni Kapli. Vseh izdatkov za izobrazbo, društvene domove, gledališke odre, predavanja na narodni meji itd. je bilo v pretečenem letu 6183 K 77 h.

Za narodno gospodarstvo in za ohranitev slovenske zemlje smo izplačali 1000 K, za proučevanje narodnoobrambnega dela pa 290 K 20 h. Skrbeli smo tudi za delavstvo v zgornještajerskih industrijskih krajih in izdali v ta namen 510 K. Za skrb za izseljence se je izdalo 260 K.

Veliko akcijo je izvedla »Slovenska Straža« tudi z vpeljavo enotnega molitvenika po vseh obmejnih krajih. Tako smo preskrbeli beneškim Slovencem 1860 krasnih, trpežnih in lično vezanih molitvenikov, ki imajo posebno beneško prilogo. Na Koroško smo jih razposlali okoli 1200, na Ogrsko pa do slej 300. Nihče ne more oporekati, da so slovenski molitveniki za obmejne kraje velikanskega pomena, kajti dokler bo ljudstvo molilo v svojem materinem jeziku, toliko časa narodno še ni izgubljeno. Za molitvenike smo izdali 3108 K. Pripomniti pa moram, da so nam razni blagi dobrotniki izključno v ta namen darovali 1978 K.

Pri prodaji in nakupovanju posestev smo posredovali, kolikor je bilo mogoče. Radi splošne denarne krize pa žal v tem oziru nismo mogli doseči zaželenega uspeha.

Delo naših narodnih nasprotnikov je označil neki vsenemški učenjak takole: »Zmagovalci ravnaajo biološko pravilno, ako se trudijo, izpodrinivši tuji jezik in tujo narodnost. Zato nikakih spravnihi poizkusov, ampak hladno gospodsko zavest, kar najbolj razvito moč in strogo omejevanje političkih pravic!« Ta načela, ki jih oznanja in izvaja naš narodni nasprotnik, so načela, kakor jih je izvajal Turek v lastno pogubo. Naše delo pa sloni na pravici in poštenosti in zato pa zaupamo tudi sami vase in našo končno zmago, zakaj s pravičnimi je Bog!

Tajnik Ivan Štefe

poroča: Že iz predsedstvenega poročila ste spoznali mnogostransko delo »Slovenske Straže« v preteklem tretjem poslovnem letu. To poročilo samo nekoliko izpopolnjujem. V preteklem poslovnem letu je imelo predsedstvo 18 sej, glavni odbor pa se je sešel štirikrat. Bili smo tudi v preteklem letu v delavni zvezi z Jugoslov. Strok. Zvezo in Rafaelovo družbo. V obeh odborih je zastopal odbor »Slovenske Straže« društveni tajnik.

Seje odbora »Slovenske Straže« so naložile pisarne obirne naloge, ki so se pomnožile še s prireditvijo velike efektne loterije in pa s tem, da je »Slovenska Straža« prevzela pisarniška dela za sijajno uspeši katoliški shod, za kar je pripravljali odbor katoliškega shoda povrnil »Slovenski Straži« plače uradništva za tri mesece. To je bilo dvoje ogromnih del, pri katerih je bilo treba skrajnega napora, da ti dve veliki deli lahko zabeležimo v društveno kroniko kot časten uspeh naše pisarne.

»Blagoslov našega zaščitnika, blagoslov Slovaškov je spremljal »Slovensko Stražo« ob nevarnem podjetju, ki ga je podvzela mlada in neizkušena,« tako je pisal »Narodnoobrambni Vestnik«, ko je poročal o efektini loteriji. Bilo je to res precej nevarno podjetje in mnogi so dvomili, se li bo posrečilo. Ali šli smo pogumno na delo, zaupajoč v

božjo pomoč in pa naklonjenost našega ljudstva. Pokazalo se je zopet, da nas zaupanje v radodarnost slovenskega naroda, kadar gre za dobro stvar, ni varalo. Skoro povsod, kamor smo se obrnili, smo naleteli na odprta srca, in le tako je bil mogoč tako lep uspeh efektne loterije. Za razprodajo srečk smo imeli na razpolago le malo časa — komaj tri mesece — in vendar smo jih v tem kratkem času razpečali 59.824, kljub temu, da so napadali in obrekovali našo loterijo, ki je bila prirejena v narodnoobrambne namene, po svojih listih naši plemeniti in kavalirski narodni bratje. Tisti ljubeznjivi naši rodni bratje, ki pisarijo po svojih listih, da »Slovenska Straža« ne podaja računov o svojem delovanju, dasi izide vsako leto poročilo onjenem občnem zboru v 30.000 izvodih!

Pri razpečevanju srečk moramo posebno pohvalno omeniti naše vrle Mohorjane. Pokupili so 8646 srečk, in sicer kranjski 4254, štajerski 2179, primorski 1443, koroški 770. Naše katoliško narodno dijaštvo je razpečalo 3010 srečk. Županstva so kupila 2525 srečk, in sicer kranjska 2086, štajerska 262, primorska 157, koroška 20. Hranilnice in posojilnice so vzele 1770 srečk, in sicer kranjske 1020, štajerske 570 in koroške 180.

Vsega skupaj je bilo prodanih na Kranjskem 38.577 srečk, na Štajerskem 10.897, na Primorskem 5620, na Koroškem 3294, po raznih drugih krajih 1436 srečk.

Značilno je, da je bila ogromna večina srečk pokupljena od revnih slojev našega ljudstva, in posebno velikega pomena je to, da niso kupovali srečk samo zato, da bi kaj zadeli, ampak zato, da s tem pomagajo »Slovenski Straži« pri njenem delu. In ravno ta idealni vznos med ljudstvom je naša moč, svetel trenutek v naših bojih, srečna bodočnost naše domovine.

Vsi štirje glavni dobitki so bili zadel. Prvi glavni dobitek v vrednosti 5000 K je zadel Frančiška Krašovec iz Št. Vida nad Cerknico, uboga žena s štirimi nepreskrbljenimi otročiči, ko je bila v najhujši stiski. Drugi glavni dobitek v vrednosti 1000 K je zadel kmetijski fant Urbas Franc iz Srednjih Jarš pri Domžalah. Tretji in četrti glavni dobitek v vrednosti po 500 K pa sta zadel Marija Pavlin, uslužbenka v župnišču v Hrušici v Istri, in Fr. Tratnik, cerkovnik v Št. Andražu pri Velenju na Štajerskem. Tudi dobitki po 100 K, 50 K, 20 K, 10 K in 5 K so bili skoro vsi zadeti.

Z dobitki je bil vsakdo zadovoljen. Prejeli nismo niti ene tozadevne priitožbe. »Slovenska Straža« ni šla pri dobitkih pod vrednost, kakor to delajo navadno nove druge loterije. S takim postopanjem si je »Slovenska Straža« le pomnožila ugled.

Denarni efekt loterije je bil zelo ugoden. Prinesla je 35.616 K 85 h čistega dobička. S to vsoto je »Slov. Straža« ustanovila poseben loterijski sklad v podporo revnim otrokom, ki se upravlja popolnoma ločeno od ostalega društvenega premoženja. Do 30. junija t. l. se je od tega fonda porabilo 12.476 K 92 vin.

Lep uspeh prve loterije naj podvoji naše sile za drugo efektno loterijo »Slovenske Straže«, s katero pričnemo z novim letom. Naj tudi takrat dela z nami duh in blagoslov Antona Martina Slomška, ki naj vžge slovenska srca v darežljivosti in požrtvovalnosti, da podvojimo domovini lanski dar.

Pri tej priliki se moram z žalostjo spominjati nagle smrti enega naših požrtvovalnih mlajših mož, gospoda deželnega oficijala Avgusta Šelko, ki si je posebno za delo pri naši loteriji pridobil nepozabnih zaslug, omeniti pa

moram s posebnim priznanjem tudi dela uradnika naše pisarne g. Cenčiča, ki je pokazal, da je mož na svojem mestu.

Kakor sem že omenil, je prevzela »Slovenska Straža« pisarniška dela za katoliški shod in pri tej priliki izvršila sklep občnega zbora v Celovcu, ki ji je naročil, da naj na prihodnjem katoliškem shodu napravi slavnost narodnih noš v Ljubljani. Bili ste vsi priče, kako je »Slovenska Straža« izvršila to svojo nalogo. O tem danes ne bom izgubljal besedi, ker so uspehi naša priča. Poudarjam, da je ljudstvo sledilo klicem »Slovenske Straže« s tolikim navdušenjem, da za napravo narodnih noš iz društvene blagajne ni bilo treba izdati niti vinarja. »Slovenska Straža« bo skrbela, da zanimanje za narodne noše ne zamre, kajti prepričani smo, da tam, kjer kraljuje naša narodna noša, je dom starih naših šeg in stare naše slovenske poštenosti. »Slovenska Straža« hoče sedaj še preskrbeti za vzorna predavanja za ohranitev naših narodnih noš in za pregled in organizacijo vseh, ki imajo narodne noše. Izdali bomo knjigo v varstvo domačije.

Naša pisarna je prejela v preteklem poslovnem letu 848 pošiljatev, odposlala pa 11.511. V loterijski zadevi je prejela 2213 pošiljatev, odposlala pa 5086. Za katoliški shod je prejela 1246 pošiljatev, razposlala pa 5513. Skupno je tedaj prejela 5307 poštnih pošiljatev, razposlala pa 22.100. Ves promet je tedaj znašal 27.417 točk.

Preteklo leto se je ustanovilo sedem novih podružnic, in sicer štiri na Kranjskem, dve na Štajerskem in ena na Koroškem. Na Goriškem, Tržaškem in v Istri se ni ustanovila nobena nova podružnica.

Po vposlanih izkazih imajo Kranjska 119 podružnic, 16 ustanovnih, 62 desetkronskih, 4876 rednih in 1627 podpornih članov. Štajerska 58 podružnic, 5 ustanovnih, 35 desetkronskih, 2967 rednih in 796 podpornih članov. Koroška 18 podružnic, 3 ustanovne, 7 desetkronskih, 538 rednih in 225 podpornih članov. Goriška 16 podružnic, dva ustanovna, 8 desetkronskih, 445 rednih in 178 podpornih članov. Tržaška 5 podružnic, 1 ustanovnik, 2 desetkronski, 216 rednih in 48 podpornih članov. Istra 2 podružnici, 54 rednih članov. Imamo tedaj 218 podružnic, 27 ustanovnih, 14 desetkronskih, 9096 rednih in 2888 podpornih članov. Poleg tega ima centrala še 72 ustanovnikov. Skupaj šteje tedaj »Slovenska Straža« 12.197 članov (lani 12.299). Upoštevati pa moramo, da 32 podružnic ni poslalo izkaza. Ako poprečno štejemo za vsako teh podružnic po 30 članov, dobimo skupno okroglo vsoto nad 13.000 članov.

Priznati moramo, da podružnice v preteklem letu niso delovale, kakor bi bilo želeli. Veliko je podružnic, ki še niso poslale prispevkov. Do teh podružnic se obrača vodstvo z nujno prošnjo, da takoj pobere članarino in jo odpošljejo centrali. Mnogo so vplivali na gibanje podružnic in na prispevke podružnic kot take veliki dogodki preteklega leta: Zbirke za balkanske ranjence, naša efektivna loterija in darovi za katoliški shod. Da kljub temu nismo nazadovali, znači naše utrjeno stališče, ki nam zagotavlja prihodnje leto trden napredek. Obračamo se v tem oziru za pomoč posebno do naše akademične in neakademične mladine, da posveti svoje delo poživljenju obstoječih in ustanovitvi novih podružnic »Slovenske Straže«.

Naj bi poverjeniki družbe sv. Mohorja posvetili s primernimi govori in agitacijo svoje delo na celem slovenskem ozemlju tudi »Slovenski Straži«. Tako bi bila v vsaki slovenski župniji lahko podružnica »Slovenske Straže«.

Zmernostno gibanje v naši domovini naj se združi z delom za obmejne brate in mislim, da imajo naši možje in fantje še srca v svojih prsih in da se zganejo, ako se do njih pride z besedami, katere sem rekel na lanskem občnem zboru: Pol litra ali liter vina vsak na leto manj, pa tistih 50 vinarjev ali kronico »Slovenski Straži«, pa bode imeli zavest, da ste storili nekaj za rešitev svoje domovine, pa bo v vsaki župniji cvetela podružnica »Slovenske Straže«.

Z vsakim dnem se delovanje »Slovenske Straže« bolj razširja, razširja se tudi delo drugih slovenskih narodno-obrambnih društev. In če gledamo silo, s katero narodni nasprotnik pritiska na nas, tedaj bi skoro mislil, da je to narodnoobrambno delo še vse preneznatno in da vsi, ki si trkajo na prsi, da so zavedni Slovenci in zavedne Slovenke, še ne store do svojega naroda polne svoje dolžnosti.

»Bridka žalost me prešine, ko se spomnim domovine,« tako je zaplakala

duša slovenskega pesnika in tako plaka naša duša ob brezbriznosti tistih, ki bi uspeh našega dela lahko še pomnožili. Na bojišču stojimo. O žrtvah balkanskih pisali smo strani in strani slovenskih listov, in vendar so bile to žrtve samo enega leta, da se potem nemoteno in krepko brez tujega vpliva zopet razvije balkanski rod. Mi pa štejemo lahko vsak dan svoje narodne mrtvece. Padajo nam dan za dnem na koroških in štajerskih bojnih poljih, da se nikdar več ne vzbude k narodnemu življenju. Izgube naše narodne armade beležimo vsak dan v številkah našega izseljevanja. To je vsakodnevna naša bitka, ki slednji dan konča za nas z izgubami naših bratov in sester. To je nekrvavo, vsak dan izgubepolno naše bojno polje. Zato pa na eni strani vsi, ki smo še narodno živi, z gorkim srcem in mrzlo glavo na delo, da odkopljemo ob mejah pobeljene naše grobove in da na njih zasavimo novo življenje. Najnujnejše pa nam je obračati pozornost na žalostno točko našega izseljevanja, na katero naj merodajni krogi mislijo takoj, ne samo z resolucijami, ampak s primernimi protideli. Vsak dan, ki ga pri tem izgubimo, znači za nas veliko narodno izgubo. »Slovenska Straža« bo merodajne kroge bodrila in bo tudi svoje storila, da se v tem oziru domovini reši, kar se rešiti da.

»Slov. Straža« si je — in s tem končam — v preteklem letu pridobila največje priznanje, ki si ga je pridobiti mogla, priznanje zadnjega slovenskega katoliškega shoda. Katoliški shod je naročil vsem poštenim Slovincem: »Katoliški shod priznava, da deluje »Slovenska Straža« plodonosno za katoliško in slovensko idejo in jo priporoča katoliškemu slovenskemu ljudstvu, da jo materijemo in moralno vselej in povsod podpira.«

Prihodnje leto dne 16. marca bo preteklo 500 let, odkar je bil na Gospodskem polju umesčen zadnji slovenski koroški vojvoda Ernst Železni. Še stoji naš prestol in okolu njega ni še tuji vihar ugonobil vsega slovenskega ljudstva. Zberimo naše delo v prihodnjem letu ob tem prestolu. Nekateri trdijo, da so v trdnem kljubujočem njegovem kamnu zapisane besede: »Pravdo vdovi brani.« In ko bo »Slovenska Straža« v prihodnjem letu storila vse, da slovensko ljudstvo dvigne ob tej 500letnici močan glas svojega obstoja, tedaj naj bo to obenem tudi koncentracija našega ljudstva okolu »Slovenske Straže« ki hoče braniti pravdo uboge vdove — slovenske domovine.

Blagajnik Anton Volta

poroča:

Slavna skupščina! Blagajniško poročilo na III. redni skupščini, katero Vam bom v naslednjem podal, dokazuje, da je tudi v tem poslovnem letu »Slov. Straža« marljivo delovala. Da pa je mogla »Slov. Straža« podeliti tako veliko število podpor, se moramo zahvaliti našemu dobremu ljudstvu, ki se je tudi v preteklem letu izkazalo tako požrtvovalno napram »Slov. Straži«. Redni dohodki so sicer manjši nego preteklo leto, zato pa imamo krasen izredni dohodek efektivne loterije »Slov. Straže«, ki znaša 35.616 K 85 vin. Skupno je imela »Slov. Straža« dohodkov 90.528 K 75 vin. Res lepa nepričakovana vsota, katero smo dosegli že v tretjem letu delovanja »Slov. Straže«.

Podružnice so preteklo leto prispevale 6861 K 14 vin. in sicer kranjske 2222 K 61 vin., štajerske 3348 K 63 vin., koroške 733 K 51 vin., primorske 556 kron 39 vin. V tej vsoti pa seveda ni všteto to, kar so podružnice poslale za prodane razglednice, kolke, drugo društveno blago in dohodke nabiralnikov. Podružnice bi morale biti glavni vir dohodkov, zato bo treba v prihodnje obrniti glavno pozornost ravno na podružnice, da poživijo svoje delovanje in da se posebno speče podružnice zopet obude k marljivemu delovanju. Vse podružnice naj bi se zavedale, da je v njihovih rokah napredovanje in nazadovanje »Slov. Straže« in s tem tudi usoda slovenskega naroda. To naj bi imele podružnice vedno pred očmi in to naj bi jim bilo vedno bodrilo k živahnemu delovanju.

Ustanovnika sta pristopila v preteklem letu dva, ki sta vplačala vsak prvo polovico, skupaj 200 K. Skupno štejemo sedaj 72 ustanovnikov, lepo število sicer, a iti moramo še naprej. Stavimo si danes nalogo delovati z vsemi močmi na to, da bomo do prihodnje skupščine dosegli pri ustanovnikih vsaj število 150. Obračamo se torej do vseh petičnih Slovencev z nujno prošnjo, da pristopijo kot ustanovniki »Slov. Straži«.

Darov se je nabralo 8936 K 28 vin. in sicer je prispevala Kranjska 4337 K

16 vin., štajerska 2760 K 89 vin., Koroška 663 K 7 vin., Primorska 793 K 66 vin., drugi kraji pa 381 K 50 vin.

Tudi na smrtni postelji so se blagi domoljubi spomnili »Slov. Straže«. Tako je prejela v preteklem letu 3200 K zapuščin, in sicer ja zepustil č. g. Fran Bukovec, župnik v Loški vasi, 200 K, v spomin svojega umrlega očeta je poslal g. dr. Valentin Krisper 1000 K, v Središču umrli gosp. prof. in župnik Šinko pa je volil 2000 K. Vsem tem blagim dobrotnikom bo ohranila »Slov. Straža« časten in trajen spomin. Naj bi pač našli med domoljubnimi srci prav obilo posnemovalcev.

Kaj pa naši Mohorjani? Prvi hip bi človek rekel, da so letos nazadovali, kajti zbrali so le 2950 K 47 vin. proti lanskim 3830 K 54 vin. Vendar pa jih ne smemo prehitro obsoditi. Tudi letos so se Mohorjani prav dobro držali, kajti poleg 2950 K 47 vin. so nakupil 8646 srečk efektivne loterije »Slov. Straže«. Po deželah se razdeli letošnji prispevek Mohorjanov tako-le: Kranjsko 1580 K 68 vin., Štajersko 730 K 61 vin., Koroško 225 K 1 vin., Primorsko 414 K 17 vin. Srčna hvala vsem Mohorjanom, posebno pa gg. poverjenikom, in obenem prošnja, da se v bodoče še bolj požrtvovalno spominjajo »Slovenske Straže«.

Članarine iz istih krajev, kjer še ni podružnic, smo prejeli 86 K, dohodkov iz nabiralnikov 723 K 8 v, dohodki predavanj 808 K 5 vin., obresti so znašale 280 K 76 vin., inserati v »Narodno-obrambnem Vestniku« so nam prinesli 985 K.

Za društveno blago smo prejeli skupaj 5374 K 89 vin., in sicer smo prodali papirja za 1742 K 67 vin., kolkov za 641 K 26 vin., razglednic za 1685 K 41 vin., slik za 429 K 12 vin., računskih listkov za 135 K 30 v, raznega drugega blaga za 741 K 13 vin. Provizije od raznega blaga, ki se prodaja v korist »Slov. Straže«: cikorijske, vžigalic, drož, tkanine, mila, nadalje od zavarovanja in turških srečk smo dobili v preteklem letu 7524 K. Raba društvenega blaga in pa blaga, ki se prodaja v korist društvu, je še vse premalo vpeljana. Koliko lepih prispevkov bi lahko dobila »Slovenska Straža«, ako bi vsi zavedni Slovenci kupovali in rabili blago, ki se prodaja v korist obmejnim Slovincem.

Prehodni dohodki so znašali 11.369 kron 11 vin. Ta znesek je zato tako visok, ker so ljudje denar za srečke pomotoma pošiljali »Slovenski Straži« mesto Efektivni loteriji. Ta denar je morala »Slovenska Straža« vrniti loteriji in zato so tudi prehodni izdatki veliki, kakor bomo videli pozneje. Efektivna loterija nam je prinesla, kakor sem že omenil, čistega dobička 35.616 K 85 vin. Ako k tem dohodkom prištejemo še blagajniški preostanek preteklega leta 3211 K 2 vin. in pa saldo poštnih hranilnice 2402 K 10 vin., dobimo skupno vsoto dohodkov **90.528 K 75 vin.**

Kako pa se je porabil ta denar?

Podpor smo izplačali 34.925 K 87 v., za razne tiskovine smo izdali 440 K, »Narodno-obrambni Vestnik« 2023 K 20 vin., nabiralniki 600 K, za društveno blago smo izdali, in sicer za papir 813 K 56 vin., za slike 600 K, za kolke 421 K 40 vin., za razglednice 2442 K 58 vin., skupaj 4277 K 54 vin. Inventarja se je nakupilo za 2002 K 85 vin.; stroški predavanj so znašali 666 K 80 vin.

Uprava je stala: Pisarniške potrebsčine 686 K 89 vin., potni stroški 255 K 40 vin., poština 864 K 17 vin., plače 3600 K. Raznih stroškov je bilo 2823 K 30 vin., prehodnih pa 10.982 K 95 vin. Vseh izdatkov je tedaj bilo **64.279 K 77 vin.**

Društveno premoženje je znašalo 30. jun. t. l.: gotovina v blagajni 2626 K 17 vin., saldo poštnih hranilnice 1613 K 32 vin., naložena denarja je bilo 5449 K 90 vin., inventar 6343 K 1 vin., nabiralniki 1681 K 2 vin., društveno blago 8377 K 69 vin., vrednostni papirji 1000 K, dolžniki 884 K 43 vin., loterijski sklad 23.139 K 93 vin. Skupaj tedaj 51.115 K 47 vin. Lani je znašalo društveno premoženje 28.200 K 28 vin., letos se je tedaj zvišalo za 22.915 K 19 vin.

Slavna skupščina! Iz tega poročila ste videli, da smo letos v dohodkih znatno napredovali kljub denarni krizi, slabi letini in kljub temu, da so preteklo leto Slovenci veliko žrtvovali za balkanske ranjence. To dejstvo nam je porok, da je misel »Slovenske Straže« prešinila že vse sloje našega ljudstva. Naš narod se zaveda, da je le v samopomoči njegova rešitev in da brez denarnih žrtv narodno-obrambno delo ni mogoče. Velika požrtvovalnost našega ljudstva do »Slovenske Straže« je pa vodstvu tudi porok, da hodi po pravem potu, in mu daje pogum, da razširja

svoje delovanje. Vodstvo se zanaša da ga bo naše dobro ljudstvo tudi znanprej tako izdatno podpiralo in mu omogočilo še v obilnejši meri braniti vero in narodnost.

Poročilo nadzorstva.

G. Ivan Kregar poroča, da je nadzorstvo natančno pregledalo blagajno in knjige ter našlo vse v najlepšem redu. Predlaga predsedstvu in odboru zahvalo in absolutorij.

Debata.

Priznanje koroških Slovencev.

Voditelj koroških Slovencev dr. Janko Brejc se zahvaljuje odboru »Slovenske Straže«, da je omogočil, da so po tujem navalu najbolj prizadeti koroški Slovenci v preteklem poslovnem letu največ dobili. Odbor je pravilno izprevidel: Tje, kjer je glavna sovražnikova moč zbrana, tja je treba da hiti najprej na pomoč oni, ki hoče premagati nasprotnika. Treba nam je vse storiti v obrambo najnevarnejše točke: za rešitev Koroške. »Slovenska Straža« se na Koroškem bistveno razlikuje od svoje prednice, ki je pustila sedaj še zadnjo postojanko, ki jo je vzdrževala na Koroškem, svojo lastno velikovsko šolo. »Slovenska Straža« razvija za Koroško tako vzorno delo, da ni nikjer bolj vsidrana kot med koroškim slovenskim ljudstvom. Vse priznanje in hvaležnost »Slovenski Straži« za njeno delovanje na Koroškem! Priporoča, naj »Slovenska Straža« v dosedanji smeri deluje. Zgodovina koroških Slovencev bo tako govorila: **Da je koroški Slovenec vstal, da ni izginil iz svoje rodne zemlje, to je zasluga vsega slovenskega ljudstva, združenega v »Slov. Straži«!**

Svetnik Janez Kalan priporoča, da bi še bolj intenzivno študirali domačo mejo. Mesto, da hodimo v tuje kraje, proučavamo raje domačo zemljo, kar nam bo gotovo v veliko večjo korist. Priporoča nadalje boj zoper alkohol. Od lanskega občnega zbora »Slov. Straže« se je v tem oziru veliko zboljšalo. »Slov. Straža« je pri tem veliko pomagala, posebno pri ustanovitvi central »Svete vojske«. Zato se vodstvu zahvaljuje in prosi sodelovanja tudi z naprej, posebno na Koroškem.

Deželni poslanec nadučitelj Ravnikar pozdravlja skupščino v imenu »Somškove zveze«.

Dr. Korošec v imenu štajerskih Slovencev.

Državni poslanec dr. Anton Korošec izraža popolno zadovoljnost štajerskih Slovencev z delovanjem »Slovenske Straže«. Priporoča potujoče gospodinske tečaje za Koroško. Želi, da bi »Slovenska Straža« z »Jugoslovansko strokovno zvezo« postavila na Štajersko delavno moč za delavskega tajnika, da se tako štajersko slovensko delavstvo organizira v »Jugoslovanski strokovni zvezi«.

Predsednik prof. Jarc omenja, da smo že v dogovoru za nastavljanje gospodinske učiteljice na Koroškem in da smo tudi z »Jugoslovansko strokovno zvezo« v dogovoru, da se izvrši želja voditelja štajerskih Slovencev.

V imenu »Zveze Orlov« pozdravlja dr. Adlešič. Otrok, ko odraste šoli, pride v razna društva, ki so mu večkrat nevarna v verskem in narodnem oziru. Zato je prav, da »Slov. Straža« posveča svojo pozornost ne samo šoli, ampak tudi našim fantom, ko odrastejo šoli. Fantje so v prvi vrsti poklicani za narodno delo. Zveza Orlov si je svesta ozke zveze s »Sl. Stražo«. Kolikor Orlov na meji, toliko narodnih stražarjev. Zato naj gre »Slov. Straža« roko v roki z Zvezo Orlov, da se tudi v obmejnih krajih razširi ta organizacija.

Dr. H o h n j e c iz Maribora izvaja: Podružnic »Slov. Straže« je še vse premalo; moglo bi jih biti veliko več. Zalibog, da tudi precej obstoječih podružnic spi. Mladina je najboljši narodno-obrambni delavec. Treba jo je pritegniti k sodelovanju, posebno Orle. Odbori podružnic bi se naj izpopolnili tudi s člani in članicami nabožnih društev. To narodni stvari gotovo veliko koristijo.

Župnik Abram iz Goriške omenja, da nastavljajo ob progi nove železnice skoro samo Nemce, ki potem pošiljajo svoje otroke v šulferajnsko šolo v Gorico. Ti otroci imajo velike olajšave in dobe tudi podporo. Tudi otroci slovenskih železničarjev se vozijo v Gorico, kjer jih je račevolje sprejel v šolski dom dr. Gregorčič. Ti otroci prihajajo v Gorico zjutraj in odhajajo zvečer. Kje naj ostanejo čez opoldne? V Gorici se jim je preskrbelo malo kosilce in pa prostor za ta čas. Vendar so pa sredstva čisto nezadostna, zato prosi, da bi tudi »Slov. Straža« priskočila na pomoč.

Župnik Treiber o »Slovenski Straži« in velikovski šoli.

Idealni narodni prvoboritelj koroških Slovencev, požrtvovalni velikovski župnik č. g. Treiber, je z glasom, na katerem je bilo poznati genotje, izrekel nato »Slovenski Straži« zahvalo, da je prevzela velikovsko šolo. Dejal je, da se zahvaljuje za neprecenljivo dobroto, da je vodstvo »Slovenske Straže« prevzelo glavno breme za vzdrževanje velikovske šole. Lahko reče sedaj: Naše ljudstvo ni izročeno poginu. **Našim šolskim sestram je bilo odpovedano, da bi morale zapustiti šolo** — v tem trenutku pa je priskočila na pomoč »Slovenska Straža« kot naša skrbna mati. Nevenljivih zaslug si je pridobila »Slovenska Straža«, da je prevzela to šolo na najbolj ogroženem kraju. Ob vztrajnem delu se nam za uspehe ni bati. **»Slovenska Straža« nadaljuje pravo delo**, kot smo ga mi pričeli v začetku, ko smo se zbrali pod imenom sv. Cirila in Metoda: za narodno in versko šolo. Šolskim sestram je obstanek na velikovski šoli zagotovljen, zato je tudi v verskem oziru zagotovljeno vse tako, kot je bilo v začetku. V bitki pri Lipskem, v dneh zmage teptanih narodov, bi bila skoro ruska konjenica obkoljena od Francozov. Tedaj je Schwarzenberg ji poslal svoje rezerve na pomoč. V našem boju na Koroškem nam vsako leto nasprotniki zmeljejo nekaj našega ljudstva — pošljite nam na pomoč svoje rezerve. Tako se nam bo mogoče vzdržati, tako bo koroškemu zistemu glava odsekana in bo tudi koroškim Slovincem zasijalo solnce boljše bodočnosti. Še enkrat povdarjam: Naš slovenski katoliški zavod v Velikovcu je mogoče vzdržati samo s pomočjo »Slovenske Straže«, mi pa pokažimo svojo hvaležnost »Slovenski Straži«, da se polnoštevilno zberemo v okrilju »Slovenske Straže«.

Predsednik profesor Jarc:

Iskreno se zahvaljujem gosp. župniku Treiberju, ki se ni strašil ne pota ne truda, da je rešil svojo ljubljeno velikovsko šolo. Vaš trud, gosp. župnik, bo »Slovenska Straža« v bodoče rade volje podpirala.

Volitev odbora.

Gosp. Kregar predlaga sledečo listo:

Za Kranjsko: Evgen Jarc, dr. in dež. poslanec v Ljubljani (predsednik); dr. Ivan Svetina, kanonik in profesor (podpredsednik); Anton Sušnik, profesor v Ljubljani; dr. Marko Natlačen, odvetniški koncipient v Ljubljani, profesor Janko Mlakar; jurist Fr. Jež; učitelj Josip Wagner; blagajnik »Gospodarske zveze« Anton Volta (blagajnik); urednik Ivan Štefe (tajnik).

Za Štajersko: Šentiljski župan Franc Thaler; župnik Doberšek; profesor dr. Josip Hohnjec; nadrevizor Vlado Pušenjak; župnik Franc Gomilšek; državni in deželni poslanec dr. Karol Verstovšek.

Za Koroško: Dr. Lambert Ehrlich (podpredsednik); Franc Smodej; dr. Val. Rožič.

Za Goriško: Jernej Kopač, tovarnar v Gorici; Ciril Metod Vuga; kurat v Podgori.

Za Tržaško: Anton Čok, kaplan v Trstu.

Nadzorstvo: Prelat Andr. Kalan, dekan Anton Koblar, dr. Juro Adlešič, kaplan Karol Škulj.

Razsodišče: Dr. Josip Dermastia, dr. Vlado Pegan, dr. Fran Dolšak. Soglasno sprejeto.

Razni predlogi.

Tajnik Štefe utemeljuje svoj predlog za pokroviteljstvo slovenskih župnij. Naprosi naj se vse slovenske župnije, naj bi vsaka župnija zbrala med svojimi gospodarskimi društvi, med premožnejšimi posamezniki, s prireditvami in drugimi zbirkami v korist »Slovenski Straži« pokroviteljstvo 200 kron. Izdajo naj se agitačna navodila, vsak pokrovitelj dobi veliko, lepo izdelano spominsko priznalicco. Tako naj bi šle na delo posebno župnije, kjer še ni podružnice »Slovenske Straže«, s takim delom bi se napravila ugodna podlaga za nove podružnice. — Sprejeto soglasno.

Gosp. dr. Capuder predlaga, v imenu podružnice v Kranju: »Slov. Straža« naj si nabavi zbirko diapozitivov in tako položi temelj za bodočo slovensko centralo skioptičnih slik. Sprejeto.

Predsednik prof. Jarc omenja, naj se društva za nakup skioptikonov obračajo za posredovanje vedno le na »Slovensko Stražo«, da ne bodo oškodovana.

Predlog podružnice v Šmartnem pri Litiji, naj bi izdala »Slov. Straža« potom Družbe sv. Mohorja informacijsko knjigo za ljudstvo v narodno-

obrambnem smislu, se priporočilno odstopi Družbi sv. Mohorja.

Kurat Ciril Metod Vuga predlaga v imenu podružnice v Podgori, naj bi »Slov. Straža« izdajala tupatam poljudno pisane brošurice o najvažnejših dogodkih pri slovenskih narodih na narodnem, kulturnem in gospodarskem polju, da bi Slovenci druge narode bolje spoznavali in se drug od drugega učili. Te brošurice naj bi se kot priloge pridevale našim listom ali se kako drugače v velikih množinah razširile med ljudstvo.

Ta predlog se odstopi glavnemu odboru v nadaljno razmotrivanje in končno rešitev.

Tajnik Štefe omenja da se je ob priliki letošnjega katol. shoda slovensko katoliško-narodno dijaštvo na svojem shodu v posebnih referatih bavilo z narodnoobrambnim delom in je sprejelo resolucije, katere hoče dijaštvo tudi udeležiti. Da se je dijaštvo pričelo tako živahno zanimati za narodnoobrambno delo, mora občni zbor iskreno pozdraviti, ker »Slov. Straža« dobi s tem odlične inteligentne sodelavce. Posebno je pozdraviti ustanovitev stalnih narodnoobrambnih klubov v naših akademskih društvih.

Predlaga naslednjo resolucijo:

Občni zbor »Slovenske Straže«, z ozirom na resolucije, ki jih je katoliško-narodno dijaštvo sprejelo na svojem zborovanju ob priliki letošnjega katoliškega shoda, želi, naj stalni obrambni klubi naših akademskih društev nemudoma predlože odboru »Slovenske Straže« podrobne predloge, kako je ob sodelovanju teh klubov mogoče izvršiti dotične resolucije in jih izpremeniti v dejanja.

Soglasno sprejeto.

Isti odbornik predlaga: »Slovenska Straža« naj ustanovi narodnoobrambno knjižnico in knjižnico, v kateri bo zbrano gradivo, potrebno za voditelje izobraževalnih društev.

Soglasno sprejeto.

Tajnik Štefe predlaga: »Slovenska Straža« izdaj za slovenske izseljence knjižico, v kateri dobe slovenski izseljenci navodila, ki so sposobna, da se ne odtujijo narodu. — Sprejeto.

Predlagatelj želi, da odbor »Slovenske Straže« naprosi deželni odbor, naj skliče konferenco merodajnih faktorjev v zadevi naraščajočega izseljevanja in morda izposluje, da deželni odbor nastavi v Ameriki moč, ki bi našim izseljencem šla ondi v vsakem oziru na roko.

Predsednik Jarc: Današnja skupščina ni bila samo zborovanje, ampak pravcata narodnoobrambna šola. Prepričali ste se, da »Slovenska Straža« dela smoteno, tiho, brez vsega nepotrebnega kričanja. Da je tako delo edino pravo, o tem ne dvomi nihče. Strogo se držimo načrtanega programa, po tem programu je »Slovenska Straža« delala doslej, tako dela sedaj in tega programa se bo držala tudi v bodoče.

Dolžnost pa je, da se s tega mesta šen enkrat zahvalim za tako obilno udeležbo, posebno gg. poslancem dr. Korošču, Grafenauerju, Ravnikarju, Rojcu, kakor tudi izbornemu voditelju koroških Slovencev dr. Brejcu. Zahvaljujem se nadalje vsem vrlim Jeseničanom, ki so nam prirediti tako prsrčen sprejem ter tudi okrasili svoje hiše z zastavami. Iskrena hvala predsedniku katoliškega delavskega društva g. Krivcu, g. župniku ter g. županu, ki so veliko pripomogli, da je današnja skupščina tako sijajno izpadla. Obilna udeležba, kakor tudi današnja razprava je pokazala, da je misel »Slovenske Straže« že globoko vkoreninjena med ljudstvom. In to dejstvo daje vodstvu pogum za nadaljno delo v korist naše lepe domovine.

Darovi »Slovenski Straži«.

Darovali so kot Slomškov dar:

Namesto brzojavnega pozdrava III. skup. »Slovenske Straže« na Jesenicah so darovali gg.: Josip Munih, Sv. Lucija ob Soči, 1 K 10 vin. — Franc Kovačič, organist, Sv. Lucija ob Soči, 1 K. Peter Munih, posestnik, Sv. Lucija ob Soči, 1 K ter Franc Lavtižar, Spodnja Šiška, 2 K. — Po g. Francu Tominec, Lome, zložili Črnovrški Orli na poslovilnem večeru od svojega načelnika br. Lovko, 3 K 34 vin. — Ivanka Prijatelj, Tržišče, 1 K. — Po č. g. Gašperju Zrnko, župniku, Puščava nad Mariborom, nabrano na veselici vojaških novincev dne 28. septembra 1913 v Puščavi, 10 K 32 vin. — Janez Fleinisch, Dunaj, 2 K. — Na svatbi Lavrič-Bartol, nabral nevestin brat g. I. Lavrič v Loškem potoku, 11 K. — Živelj posnemalci!

Iz nabiralnika:

I. ljubljansko delavsko konsumno društvo, Ljubljana, 4 K 71 vin.

Prispevek podružnic:

Po podružnici v Novem mestu, nabrano pri občnem zboru »Meščanske zveze«, kot nadomestek, ker niso mogli poslati na III. skup. »Slovenske Straže« nobenega zastopnika, 21 K. — Podružnica na Bledu, 114 K 09 vin.

Sklad Mohorjanov:

66. Mohorjani v Višnji gori, po župnem uradu, 6 K. — 67. V Čemšeniku, po župnem uradu, 8 K. — 68. V Gabrovici in Kobjeglavi, po č. g. Janezu Vuga, vikarju, 7 K. — 69. Slovenski bogoslovci v goriškem semenišču, po g. Š. Pajntarju, bogoslovcu, 3 K 80 vin. — 70. V Kovorju, po č. g. Juriju Rozman, župniku, 4 K. — 71. V Lozicah, po č. g. Antonu Jerič, župniku, 4 K 60 vin. — 72. V Selcah na Škofjo Loko, po č. g. Janezu Kepec, župniku, 30 K 10 vin. — 73. Zagorje ob Savi, po č. g. Ivanu Rott, župniku, 10 K. — 74. V Sv. Križu pri Trstu, po župnem uradu, 15 K. — 75. V Apačah, po č. g. Antonu Essenku, žup. upr., 4 K. — 76. V Sv. Križu nad Jescinami, 10 K. — 77. V Kamni gorici, po č. g. Simonu Ažman, župniku, 10 K. — 78. Na Uncu, po župnem uradu, 10 K. — 79. V Komendi, po č. g. Valentinu Bernik, župniku, 25 K. — 80. V St. Lenartu nad Škofjo Loko, po č. g. Janko Borštinar, žup. upr., 6 K. — 81. V Moravčah, 30 K. — 82. V Dolah pri Litiji, po č. g. V. Fillerju, župniku, 3 K. — 83. V Podragi, po č. g. Gustavu Koller, župniku, 9 K 40 vin. — 84. V Špitaliču, 5 K. — 85. V Novi cerkvi pri Celju, po č. g. Josipu Pečnak, kapl., 6 K 50 vin. — 86. V St. Vidu v Kazazah, po župnem uradu, 10 K 36 vin. — 87. V Volčah, po č. g. Al. Matelič, 6 K. — 88. V Oblokah in Grahovem, po vikar. uradu, 17 K 48 v. — 89. V Šmartnu na Paki, po č. g. Josipu Kolarič, župniku, 11 K 84 vin. — 90. V Sv. Križu pri Litiji, po č. g. Lav. Lah, župniku, 5 K. — 91. V Boljuncu, po č. g. Antonu Križman, župniku, 2 K. — 92. V Leskovcu pri Krškem, 5 K. — 93. V Stari Oselici, po č. g. Ivanu Soukup, župniku, 14 K. — 94. V St. Vidu nad Ljubljano, po č. g. Valentinu Zabret, župniku, 28 K 16 vin. — 95. V Borlah, po č. g. Martinu Krejči, župniku, 3 K. — 96. V Vovbrah pri Velikovcu, po kn.-šk. župnem uradu, 8 K. — 97. Sv. Štefan pri Velikovcu, po kn.-šk. župnem uradu, 5 K. — 98. V Litiji, po č. g. Fr. Kralj, župniku, 5 K.

MOHORJANOM!

Gospode poverjenike Družbe sv. Mohorja prosimo, da z razdelitvijo družbenih knjig **zdržiijo tudi delo za »Slovensko Stražo«**. Pri tej priliki se da marsikaj storiti za »Slovensko Stražo« tudi v župnijah, kjer še ni podružnice »Slovenske Straže«. Sedaj je čas, da vse slovenske župnije vsaka po svoji moči sodelujejo pri našem narodnoobrambnem delu! 10vinarskim darovom najubožnejših naj se pridružijo premožnejši z večjimi darovi! Slava že naprej tisti župniji, ki bo izkazala največjo pomoč naši obmejni organizaciji!

»Slovenska Straža« Slovincem.

Na severu in jugu divja boj proti nam. Tih, a zato tem nevarnejši, tem bolj grozen je ta boj. Na meji slovenstvo **izumira**, iz sredine pa se izseljuje.

Kaj bo z našo domovino v tem boju? Proti sovražniku je treba braniteljev!

Hvala Bogu! Zavest, da imamo tudi mi Slovenci sveto božjo in človeško pravico **živeti svoje posebno narodno življenje**, da imamo nedotakljivo pravico svoj jezik gojiti in na svoji zemlji biti gospodarji in ne hlapi. Ta narodna zavest vedno bolj prodira v ljudska srca. To je dobro in predvsem potrebno.

In drugič! »Svoje zemlje ne damo tujcu! Branili jo bomo do zadnjega!«

Do te odločne volje moramo **vzgojiti** vsakega Slovenca in Slovenko. Širjenje narodne zavesti in odločna narodna vzgoja, to dvojje je ena glavnih nalog, ki jih ima **»Slovenska Straža«**. Narodno obrambno društvo v korist obmejnim Slovincem v Ljubljani.

Pred tremi leti se je ustanovila, čez 200 podružnic ima po Slovenskem.

Na straži ima stati »Straža«! Opa-zovati sovražnika v njegovih naklepih in zbirati proti njemu slovensko vojsko v bran. Na narodni meji ima skrbeti, da niti ped slovenske zemlje ne pride tujcu v last. Slovenskim otrokom mora priboriti in sezidati slovenski šol. Slovence gospodarsko osamosvojiti in navrniti Slovence k slovenskim trgovcem in obrtnikom. Na narodni meji moramo vzgojiti železno četo zavednih odločnih Slovencev, ustvariti trdne, dolga proste kmetske hiše,

ki bodo trdnjave v boju, ob katerih si bo tujec razbil glavo. Slovensko izobrazbo moramo povsod dvigniti tako visoko, da bodo nemški naklepi ob njej razbiti.

»Slovenska Straža« je v teh časih izdala že čez 80.000 K v narodne namerne in ima pokazati lepe uspehe. Obmejni Slovenci z zaupanjem zro vanjo in od vseh strani ji kličejo: »Pridi in utrdi in reši tudi nas!« Sovražnik je začel še huje pritiskati.

Milijone in milijone se zmeče vsako leto za zidanje nemških šol in otroških vrtcev, za kupovanje slovenskih kmetij in naseljevanje nemških obrtnikov in rokodelcev in za kupovanje slovenskih Judežev-nemčurjev. In vlada molči in s svojim molkom podpira in vzbuja svoje uradnike za peklenski boj proti Slovincem.

Zmagati nas hoče, dokler je naša vojska majhna in še slabotna. Zdaj se bje zadnji **odločilni boj. Zvon je pripravljen, kaj nam zapoje? Mrtvaško pesem ali pesem svobode?** Kaj si izvolite?

Slovinci! Ali ne bo vsakdo izmed vas takoj vstopil v bojne vrste »Slovenske Straže«? Kdo izmed vas nima niti enega samega vinarja, da ji ga da za njeno obrambno delo?

Dobra slovenska srca! Kaj ste gluha za obupen boj? Kaj v vaših srcih ni ljubezni do domovine? Kaj so vaša srca hladna, brez sočutja, brez dara za domovino-mater?

Ali ne slišite glasu, ko vas kliče domovina: »Otroci, ne pozabite, da sem vas rodila slovenska mati! Bog vas je meni dal in moji ste in moji morate ostati!«

Ali ne slišite glasu umirajoče matere-domovine? Cesa vas prosi »Slovenska Straža« v imenu domovine?

Pred vsem to: **Ostanite ji zvesti!** Ni samo to vaša pravica, ampak tudi dolžnost, ki jo svoja sam večni Bog od vas. Tudi za to zapoved bo oster sodnik ali dober plačnik. Četrta je ta zapoved med 10., ali **edina**, katere zvestemu izpolnjevanju je Bog že na tem svestu obljubil srečo. Kaj to hoče reči? Zvesto ljubite domovino in srečna bo ona, srečni vi in vaši otroci!

Naši otroci! Najdražji zaklad in edino upanje domovine so! »Slovenska Straža« vas prosi, očetje in matere slovenske v tujini: **»Ohranite nam svoje otroke!** Niso samo vaši, ampak tudi last domovine!« — V mlada nežna srca vsadite žlahtno cvetko ljubezni do domovine, gojite jo, varujte jo pred mrzlo tujo sapo, da bodo vaši otroci zavedni in ljubeči Slovinci.

Mnogo prošelj ima »Slovenska Straža« do vas, Slovenci, a iz vseh skupaj izreče še eno:

»Ustanavljajte povsod, kjer vas je le nekaj Slovencev, podružnice »Slovenske Straže«!

Te podružnice naj bodo **šole** vaše narodne izobrazbe in vzgoje, **kovačnice** odločne narodne zavesti in značajnosti in **oltarji**, na katerih boste polagali po svoji moči tudi denarne žrtve za bran in srečo domovine. Kajti ljubezen brez žrtve ni ljubezen.

»Slovenska Straža« ima dolžnost skrbeti za boljšo bodočnost naše domovine. Kdo pa je v resnici »Slovenska Straža«? To so slovenski kmetje in delavci po Kranjskem, Štajerskem, Koroškem in Primorskem. Naši bratje, vaši sotrpini so. Zato vemo, ker smo v **trpljenju eno**, ker smo v **ljubezni eno**, **bomo tudi pod praporom »Straže« eno!** Zato vsi, tudi vi bratje in sestre, stopite v njene vrste!

Zbrati moramo vse svoje sile! V boj postaviti ne samo zadnjega moža, ampak tudi zadnjo mater in deteta!

Za domovino je boj! — Pravica in Bog je na naši strani! — Zmaga je gotova, **ako hočemo mi sami!** — »Slovenska Straža« vas kliče v pomoč — domovini!

Po vseh slovenskih župnijah se zberite in sklenite takoj ustanoviti podružnico. Nabirajte takoj člane in denar! Za pojasnila pišite na naslov: **»Slovenska Straža«, Ljubljana**. Naša pisarna vam preskrbi tudi govornike, preskrbi potrjena pravila in vse, kar je za ustanovitev podružnice potrebno.

»Slovenska Straža« in alkoholizem.

Ali sta ta dva kaj v zvezi? Pa še kako! Le poslušajmo: »Slovenska Straža« dela za obstoj in vsestranski napredek Slovencev zlasti na mejah. Nezmerno zavživanje alkohola je pa neizprosno uničenje ne le majhnih narodov kakor smo mi Slovenci, nego tudi velikih in bogatih, kakor so n. pr. Francozi, Nemški narodi v Severni Ameriki, Angliji in Skandinaviji so bili že

tako v oblasti tega nevarnega notranjega sovražnika, da jim je pretela resna nevarnost splošnega propada. Vendar so pa še imeli toliko moči, da so se, ko so se zavedli, postavili v bran, se ga otrsli in se prerodili k novemu življenju. Pred 70 leti so bili Švedi in Norvežani čisto zašnopšan narod; potem so se pa zdramili in se tako temeljito odpovedali žganju, da so danes najtreznejši in zato tudi najkrepkejši in najzposobnejši narod na svetu. Pa pogledajmo med naše slovanske brate tje, kjer bijejo najhujši boj za svoj obstanek: med Poljake na Pruskem. Proti njim so se združile vse moči, da jih narodno pogube. V tem boju so Poljaki uvideli, da imajo najnevarnejšega sovražnika v svoji lastni sredi, pod svojo lastno streho: žganje. Z zapitimi ljudmi je vsaka resna narodna bramba na gospodarskem in kulturnem polju docela nemogoča. Zato najprej smrt notranjemu sovražniku! Začelo se je najdušeno abstinenco gibanje, Poljaki so se krepili in njih narodna bramba je postala močna, nepremagljiva! Vse nemške državne in zasebne sile jim ne morejo do živga: namesto, da bi med njimi rastla nemška posest, pa raste njihova. Nemški naseljenci so med njimi kakor slabotna drevesca sredi bogotnega gozda, ki jim ne pustijo kvišku, jih duši in izpodriva. Mnogo nemških posestev prehaja nazaj v poljske roke. Lastna treznost Poljakov ima namreč še izvrstnega pomočnika v pijanstvu nemških naseljencev. Isto se opaža v narodnem boju med Čehi in Nemci. Čehom je zdržnost ali vsaj treznost prvo orožje v narodno-obrambnem delu. In sponaša se jim tembolj, ker se Nemci še niso z zadostno vnemo lotili enakega orožja. Kako zelo se Nemci boje tudi **iztreznjenja Slovencev**, je dokaz ta, da jih je zadnje impozantno zborovanje »Svete vojske« tako prestrašilo, da so v imenu »Südmarke« začeli dramiti k abstinenci! To nam dovolj pojasnjuje in potrjuje tesno zvezo med »Slovensko Stražo« in alkoholizmom. S stališča narodne obrambe moramo iskreno želeli, da bi slovenski narod vsaj po pretežni večini stopil v vrste »Svete vojske«; potem se nam Nemci in Lahovi ne bo treba bati. Da bi pa zdržnost — vsaj začasno — od opojnih pijač pospešili in neposredno nanjo oprli »Slovensko Stražo«, predlagamo Slovincem, ki so dobre volje to-le: Vsak naj sklone, da toliko in toliko dni v letu, mesecu ali tednu ne bo pil nobene opojne pijače (ali tudi ne kadil!), **znesek, ki ga bo s tem prihranil, bo pa daroval »Slovenski Straži«**. V to svrhu se lahko zbere prijateljski krožki ali skupine, da bo »korajža« za stvar še večja in da bo vladalo medsebojno nadzorstvo. To ni niti nobena nova iznajdba, marveč Čehi že dolgo delajo tako za svoja narodno-obrambna društva, ki dobivajo iz tega bogate dohodke. Tudi »Südmarka« poziva k ustanovitvi »stotin«, katerih člani bi se enkrat na teden ali tudi samo na mesec odrekli alkoholni pijači ali kadenju, prihranjeni znesek pa darovali »Südmarki«. Ali Slovenci nismo toliko fantje, da bi zmogli kaj takega za »Slovensko Stražo«?

Za narod.

Željam štajerskih Slovencev, kateri je izrekel na občnem zboru »Slovenske Straže« dr. Rodošec, bo odbor »Slovenske Straže« kadevolje ugodil, ker je prepričan, da bo to le v prosep naše narodne probuje. S pomočjo »Slovenske Straže« bo »Jugoslovanski Strokovni Zvezi« mogoče ustanoviti v Mariboru posebnega delavskega tajnika, ki bo budil in organiziral slovensko delavstvo na Spodnjem in Gorenjem Šta-

jerskem, obenem pa bo tudi imel pregled v štajerskih podružnicah »Slovenske Straže« ter bo prevzel organizacijo štajerskih podružnic »Slovenske Straže«. »Slovenska Straža« se ne ustraši žrtve, da ugotovi željam štajerskih Slovencev, pričakuje in prosi, da tudi štajerski Slovenci nje ne pozabijo in da tudi oni v ravnozar začetem njenem novem poslovnem letu podvoje žrtve zanj.

Vsak v vsaki župniji naj se vpraša: Kaj sem storil, da bi bila pri nas mogoča podružnica »Slovenske Straže«? — In odgovori si naj: Takoj grem na delo, da zberem, kakor pravijo pravila »Slovenske Straže«. Podružnica se lahko ustanovi povsod tam, kjer pristopi društvu najmanj 20 članov. Navadno imej vsak kraj eno podružnico, več sosednjih manjših krajev ima lahko eno samo podružnico. Člani so redni, ki plačajo na leto vsaj 1 krono ali podporni, ki plačujejo vsaj 50 vin. na leto. Do ustanovitve hočem sam in s pomočjo svojih prijateljev, katere skličem takoj za to stvar na kratek pomenek, nabirati toliko članov, da bo primerno število za ustanovitev podružnice. Nato pišem pisarni »Slov. Straže« v Ljubljano, naj za ustanovitev podružnice vse primerno ukrene in naj pošlje tudi govornika na ustanovni občni zbor.

Sedem koroških mladeničev podpisano »Slovenska Straža« letos, da morejo obiskovati Zadržno šolo v Ljubljani. Tako bo vzgojila zopet sedem novih delavcev, ki bodo delovali ne samo na gospodarskem, ampak tudi na narodnem polju naše Koroške. »Slovenska Straža« skrbi, da se tekom svojega bivanja v Ljubljani v prostem času izobrazijo v izvrstne organizatorje in narodne agitatorje, ki bodo potem v svoji domovini gotovo veliko koristili narodni stvari. To pa stane »Slovensko Stražo« veliko žrtve, zato nujno prosimo, da jo vsi rodoljubi po svojih močeh pri tem delu podpirajo.

Z velikovško šolo si je »Slovenska Straža« naprtila veliko breme, katero bo mogla zmagati le, ako se bodo vsi zavedni Slovinci zavedali svoje narodne dolžnosti in z obilnimi darovi podpirali »Slovensko Stražo«.

1000 kron je zopet poslala **Kolinska tovarna** »Slovenski Straži« od prodane kavine primese. Znano je, da je kolinska kavina primes najboljše in že zato zasluži, da se čim najbolj razširi. Ker je pa tudi na prodaj v tak rodoljuben namen, je naravnost dolžnost vseh naših gospodinj, da kupujejo izključno le Kolinsko kavino primes v korist obmejnemu Slovincem. Paziti pa je treba strogo na ta napis in pa na to, da je pritisnjen pečat »Slovenske Straže«.

Pri naročilih skioptikonov se obračate samo na »Slovensko Stražo«. Tako ne boste opeharjeni in dobite res dober skioptikon. **V večjih župnijah na prispevajo za nabavo skioptikona županstva in posojilnice.**

Nabiralniki »Slovenske Straže« naj bi bili po vseh lokalih, kjer se zbirajo večje družbe. Naročajte jih v pisarni »Slovenske Straže« v Ljubljani. Pri veseljih in žalostnih dogodkih z nabiralniki »Slovenske Straže« okoli gostov!

Papir »Slovenske Straže« je priznani najboljši in najcenejši. Zato priporočamo posebno vsem krajnim šolskim svetom in šolskim vodstvom, županstvom, župnim uradom itd., naj naročajo edino-le papir »Slovenske Straže«. Trgovci dobe znaten popust. Zadržajte vzorce.

Narodna dolžnost slehernega Slovenca in Slovenke je, da na vsako pismo in razglednico **prilepi narodni kolek**, ki ga izdaja »Slovenska Straža«. Naročite večje število kolekov skupaj in jih razpečavajte med svojimi prijatelji in znanci. Razprodajalci dobe 20%

popusta. Vsa županstva, vse posojilnice, vsa naša društva naj sklonejo, odsej kolekovati vsak dopis s kolekom »Slovenske Straže«!

Skraini čas je, da vsi somišljeniki pogledajo v svojih občinah, kjer še ne rabijo naše vžigalice, kateri gg. trgovci še ne prodajajo vžigalic v korist obmejnemu Slovincem. Zahtevajte odločno povsodi, naj jih naročajo pri tvrdki C. Menardi v Ljubljani. Ne verujte izgovorom, da so pošle. Zahtevajte odločno! **Kdor ne rabi naših vžigalic, ta ni naš somišljenik, ta ni prijatelj naših obmejnih bratov!**

V pisarni »Slovenske Straže« so na razpolago naslednje skioptične serije za predavanja: Bosna in Hercegovina. — Rim. — Pompeji. — Jeruzalemsko romanje. — Balkanska vojska. — Napoleoneon. — Francoska revolucija. — Zvezdoslovje.

Vsak večer se shajajo družbe v gostilnah. Koliko bi te lahko storile za »Slovensko Stražo«, pa bi se jim prav nič ne poznalo. Dva vinarja pri plačevanju več ali manj, ne igra nobene vloge. »Slovenska Straža« bi pa imela veliko od tega, ako bi vsakdo zahteval računski listek v korist obmejnemu Slovincem. Posnemajte v tem nasprotnike! Računski listki se naročajo v pisarni »Slovenske Straže« v Ljubljani.

Častiti župni uradi — podpirajte slovensko obrt in slovensko umetnost! Na slovenski zemlji imamo dovolj slovenskih večjih obrtnikov in umetnikov, da nam ni treba posegati po tujih delih, da bi se nam na svet. Posebno dela naših domačih kiparjev se lahko merijo z vsakim drugim kiparskim delom. Semtertje se župnim uradom vsiljujejo kipi, ki so vlti v mavec, pri prodaji teh kipov se rado zagotavlja, da so masivni, kar pa ni res, in tako marsikdo naroči tak kip, ki je nekoliko cenejši, ampak prav malo trpežen in je vsak hip pri snajenju v nevarnosti. Čč. župnim uradom toplo pripo-

ročamo, da se obračajo na domače kiparje, da dobetakores dobra in trpežna dela.

Vse zavedne Slovenke hvalijo drože (kvas) iz drožarne Josipa Košmerl, Ljubljana, Frančiškanska ulica šte. 6. Umevno, ker so izborne! Priporočamo vsem trgovcem, da naročajo edino te drože ter da se v kratkem času razširijo po vsem Slovenskem.

„Slov. Straža“ potrebuje pomoči!

Spominjajte se pri vseh prireditvah, pri vseh veseljih in žalostnih dogodkih „Slovenske Straže“!

NAROČAJTE VELIKE LEPE TROBARVNE PODOBE BREZMADEŽNE, ki imajo natisnjeno v trajen spomin na hrvaško-slovenski katoliški shod posvetitev slovenskega ljudstva Brezmadežni. V vsaki naši hiši bi morala viseti ta podoba. Posebno člani in članice Marijinih družb, šole, društva, županstva itd. naročite jih več skupaj. Ena podoba velja samo 1 krono. Naročila sprejema Slovenska krščansko-socialna zveza v Ljubljani, Ljudski dom.

Vsem izobraževalnim društvom pa tudi posameznikom najtopleje priporočamo knjigovoznico Frana Pajka (prej J. Giontini) na Mestnem trgu v Ljubljani. Veže ceneno in trpežno.

: Naročajte „Slovenca“ :

Nje dobite najboljše in najcenejši

papir?

Poizkusite!

Vsi uradi in vsi posamezniki naj rabijo papir, ki ga ima v najrazličnejših vrstah v zalogi »Slovenska Straža«. Ta papir je najcenejši in najboljše ter se ga pod takimi pogoji, pod kakoršnimi ga prodaja »Slovenska Straža« nikjer drugod ne dobi. Pišite po vzorce na pisarno »Slovenske Straže«. Tudi trgovci dobe v prodajo papir ceneje kot ga jim morejo dati agentje ali druge tovarne.

C. Menardi v Ljubljani.

V vseh

trgovinah in trafikah zahtevajte samo te vžigalice. To so naše vžigalice! V vsaki naši hiši morajo biti te vžigalice. Trgovcem in trafikantom povejte, da jih morajo takoj naročiti pri tvrdki

Za vse, ki se nameravajo zavarovati!

„Slovenska Straža“

je dobila
izvrstno zvezo
z eno

najodličnejših zavarovalnic.

Obračajte se po svete pred vsakim življenjskim zavarovanjem na pisarno »Slovenske Straže«, ki Vam bo dala vestne in točne informacije in boste zagotovljeni, da Vas ne bo mogel varati kak za svoj dobiček pohlepni agent.

Zadošča dopisnica na pisarno »Slovenske Straže« v Ljubljani.